

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
1-188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. noce: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603-400.

Sześćdziesięciomilionowy blok

polsko-węgiersko-rumuński

Kwestia Spisza, Orawy i terenu Czadeckiego będzie rozwiązana ku zadowoleniu Polski

Jak twierdzą w kołach politycznych, podróż polskiego ministra spraw zagranicznych do króla Karola miała w pierwszym rzędzie niewątpliwie na celu rozproszenie rumuńskich zastrzeżeń w związku z polityką Polski w sprawie Czechosłowacji. Polska i Rumunia są wprawdzie „sojusznikami w pokojowej partii na wschodzie”, ale w kwestii Rusi Podkarpackiej posiadają rozmaite cele. Polska popiera żądania węgierskie co do przyłączenia Rusi Podkarpackiej, podczas gdy Rumunia, jako członek małej ententy, czujnym okiem spogląda na wszystkie rewizjonistyczne dążenia węgierskie. MIN. BECK

USIŁUJE POGODZIĆ TE OBYDWA CELE i osiągnąć „ostateczną i pokojową stabilizację po kryzysie” W Warszawie oświadczają, że sama Polska nie posiada żadnych terytorialnych pretensji do Rusi Podkarpackiej. — Pragnie otrzymać jedynie wąski pasek graniczny, aby mieć wspólną granicę z Węgrami, którym ma przypaść w udziale lwią część tego terytorium.

Przypuszcza się, że min. Beck w swoich rozmowach z królem Karolem zapewnił króla Karola O POPALCIU POLSKI NA WYPADK, GDYBY RUMUNIA PEWNEGO DNIA ZNALAZŁA SIĘ W OBLICZU ŻAŁA W ZWIĄZ

KU Z NIEMIECKĄ MNIEJSZOŚCIĄ W SIEDMIOGRODZIE. Co się tyczy węgry w Siedmiogrodzie, to min. Beck niewątpliwie uzwinął plan porozumienia, który przewiduje pewną rewizję granic Węgier, wzamian za co interesy rumuńskie mają otrzymać odszkodowanie we wschodnim zakątku Rusi Podkarpackiej. — Plan min. Becka, polegający na STWORZENIU 60-MILIONOWEGO BLOKU POLAKÓW, RUMUNÓW I WĘGRÓW, nie jest wprawdzie wymierzony przeciwko ekspansji Niemiec na Bałkany, ale pewien chłód, jaki Rzesza wykazywała w stosunku do tych planów, zdradza, że nie od-

powiada on południowo-wschodnim ambicjom Berlina. W ostatniej chwili jednak daje się wyczuć w opinii niemieckiej stopniowe zrozumienie, że postulaty polskie, o ile chodzi o Rusz Podkarpacką, są nie tylko konstruktywnym czynnikiem pokoju, ale zarazem idą po linii interesów niemieckich, likwidując możliwość, zdaniem Berlina, przenikania bolszewizmu na te terytoria.

W kołach politycznych uznają, że wybitna obecna aktywność polityki polskiej jest czynnikiem przyczyniającym się bardzo poważnie do wyjaśnienia sytuacji i że SZANSE UZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ WSPÓLNEJ

GRANICY Z WĘGRAMI STANOWIĄ CORAZ BARDZIEJ SIĘ WZMACNIAJĄ.

Również i inne postulaty polityki polskiej zostaną spełnione.

Przedstawiciel Słowacji, który jak donosiliśmy, przybył do Warszawy i był wczoraj przyjęty przez min. Becka, jest przekonany, że bez wojny, w drodze układów w dniach najbliższych sprawa Rusi Podkarpackiej zostanie rozwiązana. RÓWNIEŻ KWESTIA ODDANIA POLSCE SPISZA, ORAWY I TERENU CZADECKIEGO BĘDZIE ROZWIĄZANA KU NASZEMU ZADOWOLENIU.

Nowa propozycja Pragi

nie zadowoli aspiracji narodu węgierskiego i przekreśla możliwość rozpoczęcia rokowań

BUDAPESZT, 21 10. (PAT). Cała prasa węgierska zgodnie stwierdza, że nowa propozycja Pragi, która w ogólnych zarysach znana jest już w Budapeszcie, nie może zadowolić słusznych aspiracji narodu węgierskiego i z góry przekreśla możliwość rozpoczęcia ponownych rokowań.

Nie brak również głosów określających propozycję czeską jako próby sprowadzenia tych rokowań na drogę targów kramarskich.

Pisma podkreślają, że dość już było zwlekania, a cierpliwość Węgier jest już na wyczerpaniu.

Cały naród jest dzisiaj zdecydowany doprowadzić do realizacji słusznych żądań węgierskich, a jeżeli będzie zmuszony do użycia innych środków, to będzie to tylko i wyłącznie wina Czechosłowacji.

BUDAPESZT, 21 10. (PAT). Wobec pogłosek, jakie rozszły się tutaj dziś o rzekomym nadesłaniu noty, zawierającej propozycję rządu czeskiego, z kół miarodajnych informują, że no ta taka dotychczas nie nadeszła.

Wśród całego społeczeństwa, a nawet wśród sfer rządowych obserwuje się duże zniecierpliwienie taktyką przewlekania rządu czeskiego.

W związku z tym słyszy się coraz bardziej stanowcze nawo-

ływania do podjęcia przez rząd bardziej energicznej akcji, która mimo taktyki czeskiej doprowadzi do realizacji żądań węgierskich.

Należy szczególnie podkreślić, że wśród społeczeństwa węgierskiego panuje tak ogromny entuzjazm, jeżeli chodzi o wspólną granicę polsko-węgierską, że dalsze zwlekanie z jej realizacją byłoby rzeczą wielce niemożliwą.

PRAGA, 21 10. (PAT). Wiadomości, przenikające tu z Rusi Podkarpackiej, donoszą o wystąpieniach ludności przeciwko władzom czeskim, które rozszerzają się z każdym dniem. Coraz większe grupy ludności

przystępują do akcji zbrojnej oraz organizują bojkot gospodarczy i podatkowy i czynne demonstracje przeciwko zniemawdzonemu policyjnym i urzędniczym organom administracji czeskiej.

W szeregu miejscowości skoncentrowane są liczne oddziały wojska czeskiego oraz żandarmerii, które przeprowadzają liczne aresztowania i starają się terrorizować ludność brutalnymi wystąpieniami. Jednocześnie znaczne siły wojskowe kierowane są w dalszym ciągu na granicę węgierską.

Cztery telegramy

UŻHOROD, 21. 10. (PAT). — Odwlekanie decyzji, umożliwi-

ających w ciągu ostatnich 20 lat ludności powrót do warunków, w których mogłyby się swobodnie rozwijać, spowodowało inicjatywę organizacji Rusi Podkarpackiej upomnienia się o należne prawa na terenie międzynarodowym.

W dniu wczorajszym w Užhorodzie szereg organizacji wysłał telegramy do premiera Mussoliniego, kanclerza Hitlera, Prezydenta Mościckiego i regenta Horthy'ego, w których żądają sprawiedliwości dla Rusi Podkarpackiej, domagając się prawa samostanowienia dla swej ludności.

JESZCZE JEDNA ROZMOWA CHAMBERLAIN-HITLER

Daży do niej premier Anglii, aby poznać dokładnie żądania Niemiec

LONDYN, 21 10. (Tel. wł.). — Premier Chamberlain, jak donoszą dzienniki, nosi się z zamiarem kontynuowania energicznie swej polityki zagranicznej.

Zamierza on doprowadzić do ponownej rozmowy z kanclerzem Hitlerem, aby poznać dokładnie żądania Niemiec. Poseł Wielkiej Brytanii w Berlinie, Henderson, który właśnie roz-

począł krótki urlop, ma przeprowadzić odnośne przygotowania.

Do najbliższych czynności Chamberlaina ma należeć ratyfikacja paktu brytyjsko-włoskiego oraz zbadanie możliwości brytyjskiej akcji pośredniczenia na Dalekim Wschodzie na podstawie szczegółowych rozmów wstępnych, przeprowadzonych w Chinach oraz w Japonii.

Dyplomatyczny korespondent dziennika „Daily Telegraph” wyraża pogląd, iż w Londynie

Zgon ojca b. kanclerza Austrii

LONDYN, 21 10. (PAT). — Reuter donosi z Wiednia: Marszałek polny Schuschnigg, ojciec b. kanclerza Austrii, zmarł ubiegłej nocy.

nie uważa się za nieprawdopodobne, że poseł Henderson przywiezie z Berlina nowe propozycje w kierunku porozumienia między obu państwami. Jedną z poważniejszych trudności rządu brytyjskiego polega na tym, że Rzesza nie zareagowała dotychczas na życzenie brytyjskie, idące w kierunku dokładnego zdefiniowania przez Niemcy ich żądań kolonialnych.

LONDYN, 21 10. (PAT) Przed wyjazdem do Czech Chamberlain przyjął brytyjskiego ambasadora w Berlinie Hendersona, który obecnie bawi w Londynie.

BERLIN, 21 10. (Tel. wł.). — Hitler wyjeżdża na pokładzie jachtu „Die Grille” na fiordy Norwegii. Motywem podróży jest konieczność wypoczynku po wycieczkach ostatniego okresu.

Jedyna gwarancja pokoju

Churchill wzywa do zjednoczenia państw demokratycznych przeciwko Niemcom

Londyn, w październiku.

Starszy pan, krępy, o małych przenikliwych oczach, z uśmiechem na twarzy, wiecznym cygarem w ustach, pan, którego można spotkać na posiedzeniach izby gmin, na premierach londyńskich teatrów i w innych miejscach, w których zbiera się londyńskie towarzystwo, czyni wrażenie dobrodusznego, solidnego człowieka, ma w sobie coś mieszczańskiego, jakiegoś podobieństwo do zmarłego ministrem spraw zagranicznych republiki weimarskiej, Stresemannem. — Ale na pytanie, jak się nazywa ten pan, odpowie każdy anglik, że jest to przecież **Winston Churchill**, mimo swoich 64 lat jeden z najmłodszych temperamentem, **najniebezpieczniejszy w atakach i polityce z polityków angielskich Winston Churchill**, mający za sobą niezwykle bogatą karierę życiową i polityczną i znajdujący się, mimo swojego wieku, w samym centrum najważniejszych walk politycznych nie tylko Anglii, ale i świata.

On to właśnie **udzielił Hitlerowi odpowiedzi**, a to drogą przemówienia radiowego do ludności Stanów Zjednoczonych — przemówienia, które transmitowało wiele stacji radiowych na całym świecie. Churchill należy do rządowego stronnictwa konserwatywnego, ale w rozważaniu wolności i indywidualizmu Anglii przynależność ta w niczym go nie krępuje. Przystępując do obradom w izbie gmin odnosi się nieraz z wrażeniem, że nie przywódca Partii Pracy, Atlee czy Greenwood, a ni szef liberałów sir Archibald Sinclair, są najciekawszymi opozycjonistami, ale że jest nim właśnie **Winston Churchill, członek partii rządowej**. Ataki Churchilla na rząd odnoszą się przede wszystkim do polityki zagranicznej gabinetu, do stanu armii, floty i sił powietrznych angielskich, które zdaniem byłego wielokrotnego ministra są niewystarczające. Churchill w obecnej chwili stał się heroldem wielkiego i **aktywnego porozumienia wszystkich państw demokratycznych świata przeciw**

ofensywie politycznej Niemiec.

— Jestem szczęśliwy — oświadczył Churchill — że mogę przemawiać do narodu amerykańskiego. Nie wiem, jak długo jeszcze będę miał sposobność do tego rodzaju swobodnego przemówienia. Być może, że wkrótce stacje radiowe zamilkną, światła wygasną... Ale mamy jeszcze trochę czasu, aby naradzić się z narodami, u których wolność i parlamentarny system mają jakieś znaczenie.

Wydaje mi się, że naród amerykański należycie ocenia **niebezpieczeństwo, które spadło na Europę**. Znaczenie jasniej może, niż naród angielski i francuski rozumiała to ludność Stanów Zjednoczonych.

Jestem nadal przekonany o słuszności tego, co powiedziałem przed kilkoma miesiącami: jeśli w kwietniu, maju lub czerwcu Anglia i Francja byłyby wspólnie oświadczyły, że **zwrócą się przeciw narodowo-socjalistycznym Niemcom** na wypadek niesprowokowanego zaatakowania przez Hitlera jakiegoś starego państwa i gdyby w należyłym czasie poinformowały wyraźnie o swych zamiarach, wzywając inne państwa do włączenia się do frontu mocarstw, które są zdecydowane bronić pokoju, to niemiecki dyktator byłby dostrzegł, że stoi wobec tak silnej grupy mocarstw, że musiałby ze swoich planów zrezygnować.

Musimy przyznać, że demokracje parlamentarne, że siły pokojowe i liberalne poniosły porażkę, która umniejsza ich siłę moralną i materialną, niezbędną, by stawić czoła rosnącemu niebezpieczeństwu. Ponieważ jednak sprawa wolności ma w sobie wartość samodzielną, która przywraca siłę jej obrońcom, możemy z **niebezpieczeństwa wyciągnąć moc i nadzieję**.

Cały świat pragnie pokoju i bezpieczeństwa.

Dyktator musi iść od zwycięstwa do zwycięstwa; może iść tylko naprzód, nie może się cofać. Musi jak mityczny Akleon zawsze wskazywać nową zwyciężną swym psom, w przeciw-

CHURCHILL

nym razie będzie przez nie porzarty".

W dalszym ciągu Churchill piętnuje tyranie narodowo-socjalistyczną i komunistyczną, „gdyż jest to to samo, oznaczone dwiema różnymi nazwami”. Czy świat — zapytuje Churchill

Prywatna Poradnia Psychologiczno - Wychowawcza
UL. PIOTRKOWSKA 84, TEL. 152-11
godz. przyj. 9 — 1 i 3 — 6.
udziela porad we wszelkich sprawach związanych z rozwojem i wychowaniem dzieci i młodzieży.
Przy poradni komplet dla dzieci, wymagających indywidualnej opieki.

— winien, wobec tych groźb, ulec czy opierać się? —
Poniżliśmy olbrzymią kleskę. Dobre imię Francji przysiągło, pomimo jej dzielnej i po-

Dr. Wanda JAKOBSON
b. psycholog Miejskiej Poradni Wychowawczej w Łodzi
przyjmuje we wszelkich sprawach związanych z trudnościami wychowawczymi, nauczania, wyboru szkoły itd.
UL. WÓLCZAŃSKA 10
II wejście **Śródmiejska 20**
Godz. przyj. 5 — 6. Tel. 214-35

teżnej armii, wpływ jej ogromnie zmalał. Jeśli chodzi o W. Brytanię, nikt nie ma prawa powiedzieć, że nie dotrzymała słowa; ale niestety, **nie znalazła się na wysokości swych obowiązków**.

Zwracając się do obywateli Stanów Zjednoczonych, Churchill powiedział:

„Szczęśliwie chronieni przez oceany Atlantycki i Spokojny, wy, Amerykanie, jesteście widząmi, ale widzami coraz bardziej bezpośrednio zainteresowanymi w tych tragediach. Znamy wasze przekonania, wiemy, gdzie kierują się wasze sympatie, ale czy chcecie czekać na tę chwilę, gdy niezależna i wolna Anglia zostanie pokonana w obronie sprawy, która już w trzech czwartych jest straconą?”

Są w Anglii ludzie, którzy utrzymują, że ponieważ Francja i W. Brytania uchybiły swym obowiązkom, Amerykanie mogą umyć ręce we wszelkich okolicznościach.

Jest to zła rachuba, bo jeśli, sytuacja pogorszyła się, tym więcej mamy powodów do sprężenia swych sił.

Churchill kreśli z kolei ponury obraz świata:

— W Hiszpanii interwencja dyktatorów doprowadziła do międzynarodowej wojny; Chiny zostały pogrążone w krwi i pożodze; stare cesarstwo abisyńskie zostało zniszczone. Nawet w Ameryce Południowej udało się intrydze narodowo-socjalistycznej zagrozić bezpieczeństwu Brazylii.

Mimo wszystko **siły cywilizacji zachowują swą przewagę**. — Gdyby te siły skupiły się nie byliby więcej wojny. Przeciwnie, ujrzelibyśmy naród niemiecki, który jest dzielny, oracowity i lojalny, ale któremu brak, niestety, poczucia niezawisłości obywatelskiej, znowu wolnym. — Ujrzelibyśmy, jak zajmuje należne mu miejsce w awangardzie ludzkości.

Musimy się zbroić. Naród brytyjski jest gotów stawić czoło wszelkim przeciwnościom. Jak powiedział prezydent Wilson, nie wystarcza broń materialna;

musi ona być uzupełniona **pożądaną ideą**.

Mówi się, że nie powinniśmy się dać wciągnąć w antagonizm teoretyczny między dyktaturami a demokracjami. Ale ten antagonizm nie jest już teoretyczny, jest on obecnie faktem.

Czy jest to wezwanie do wojny? Nie, oświadczam, że jest to **jedyna gwarancja pokoju**. Szybkie i stanowcze zjednoczenie sił, gotowych przeciwstawić się agresjom nie tylko militarnym, ale i moralnym; uznanie przez narody mówiące po angielsku ich obowiązku; chęć innych narodów, małych i wielkich, **maszerowania razem z nami**; lojalna współpraca, koleżeństwo między wszystkimi narodami — oczywisty drogę postępu i usunie obawy, które dla milionów ludzi już zasnęły światło słoneczne”.

Mowa Churchilla została zreprodukowana przez całą prawie prasę amerykańską. M. in. pisze „New York Times” w związku z tą mową: „...Dla Niemiec dalsza ofensywa i dalsza realizacja gigantycznego planu zbrojeń jest jedynie prostym środkiem obrony, środkiem „utrzymania pokoju”. Ale jeśli Anglia, Francja i Stany Zjednoczone lub ktokolwiek inny się zbroi, to są to „przygotowania do wojny”... Z czystej miłości do pokoju żąda Hitler z namaszczeniem, aby zagraniczna prasa została skneblowana; nie wolno drażnić Niemiec. W tym samym czasie prasa niemiecka może zupełnie swobodnie członków rządu wpływowo osobistości i polityczne programy demokracji obsypywać obelgami”.

P. Y.

Service des Instituts de Beauté
„RAVIS”
zawiadamia, że **CELINA SANDLER**, b. wileński prof. des Universités de Beauté w Paryżu, będzie udzielać zupełnie bezpłatnie porad kosmetycznych w dn. 24, 25 i 26 października r. b. w Łodzi, w „GRAND-HOTELU” godz. 10—2 i od 4—7 w.
Karty wstępu wydają wszystkie drogerie i perfumerie w Łodzi.

Przez inne okienko

Odczyty ptk. J. Grzędzińskiego i red. W. Rzymowskiego

W wypełnionej po brzegi sali H. Tow. śpiewaczego przy ulicy 11-go Listopada 21 odbył się zbiórowy odczyt J. Grzędzińskiego i Wincentego Rzymowskiego, zorganizowany przez **Klub Demokratyczny w Łodzi**. — Za przedmiot swych rozważań obrali prelegenci aktualne zagadnienie, związane z sytuacją polityczną międzynarodową i polską, olbrzymia zaś frekwencja jak i ogromne zainteresowanie się zebranych poruszonymi problemami świadczy dobitnie o tym, iż dla rzeszy pracujących w Łodzi żywotne są hasła, którym wyraz w swych wywodach dali prelegenci.

Zgromadzenie zapoczątkował prezes Klubu Dem. w Łodzi **dr. St. Więckowski**, który oddaje głos ptk. J. Grzędzińskiemu. Prelegent powrócił do tematu z podróży po Europie. Zasadniczej i podzielił się w swoim bardzo treściwym i linarnym referacie wrażeniami i postulatami na temat obecnej sytuacji politycznej Europy.

Mówca skreślił krótko histo-

rię dojścia Hitlera do władzy w Niemczech i wykreślił jego politykę zagraniczną. Stwierdza, iż hitleryzm został zaskoczony postawą państw demokratycznych w pamiętnych dniach maja bież. roku, gdy pierwszy atak na suwerenność Czechosłowacji został przez Francję i Anglię udaremniiony.

Mówca zajmuje się następnie chronologią wypadków z ostatnich miesięcy i aczkolwiek cytując tu i tam fakty znane i przebrzmiałe, ujmując je jednak i wiąże w łańcuch wydarzeń, którego poszczególne ogniewi następują po sobie z fizyczną niemal koniecznością. Fakty, o których szary człowiek dowiadywał się z prasy codziennej jako o wydarzeniach nagłych, żywiołowo powstałych, w oświetleniu prelegenta stają się logicznymi punktami wyjścia dla zrozumienia tego nieskończonego łańcucha zdarzeń, którego ogniewi następują po sobie z fizyczną niemal koniecznością. Fakty, o których szary człowiek dowiadywał się z prasy codziennej jako o wydarzeniach nagłych, żywiołowo powstałych, w oświetleniu prelegenta stają się logicznymi punktami wyjścia dla zrozumienia tego nieskończonego łańcucha zdarzeń, którego ogniewi następują po sobie z fizyczną niemal koniecznością.

Wielkie parady w Paryżu, podczas pobytu tam króla Anglii przyćmiły dyskretną podróż

do Londynu kpt. Widemanna, a chociaż ten ostatni nie wyróżnia się ponoć niczym innym, jak swoją wybitną inteligencją, jednakże w wyniku tej misji wysłano do Paryża bardzo już mądrego lorda Runcimana...

Bardzo wnikliwie syntetyzuje prelegent zadania tego przedstawiciela interesów przemysłu brytyjskiego i nie tylko brytyjskiego. Lord Runciman zakończył swoją misję akurat wtedy, gdy dla Hitlera powstała dogodna sytuacja, w której mógł Chamberlainowi narzucać coraz to nowe warunki. A siedziwy premier brytyjski jakoś nieprzyjemnie czuł się w gościnie u kanclerza, skoro ten był tak uprzejmy argumenty swoje poprzeć waleniem pięści w stół i pokazaniem kanclerzowi Wielkiej Brytanii paznokci z... czarnymi obwódkami. Gracz dyplomatyczny w osobie Chamberlaina zapominał o tym, iż poprzednik jego na fotelu premiera, Disraeli, w podróży swej do Niemiec żelaznego kanclerza Bismarcka zapytał do swego sługi i tam mu krótko powiedział, czego sobie lew brytyjski nie życzę. W dzisiejszej konfiguracji sił — nie tyle politycznych, co społecznych — ja-

koś inaczej wypadło to, czego przewidzieć cobywada nie było trudno, ale na co jednak nie liczone.

Omawiając postępowanie Benesa i rządu Czechosłowacji odnośnie niemieckiego ultimatum, stwierdza prelegent, iż w Pradze odrzucono kategorię żądania Hitlera i tylko... we Francji nie mówi się oficjalnie o tym, co w przełomowych godzinach robił minister Bonnet. Nie dość, że na własną rękę zaczął oświadczyć w Pradze, iż Francja, w razie nieprzyjęcia przez Czechosłowację żądań Hitlera nie udzieli żadnej pomocy, ale bezpośrednio do tym połączenia telefoniczne Paryża z Pragą zajął do własnej dyspozycji, by uniemożliwić rządowi obu państw bezpośrednie porozumienie się.

Może losy Europy byłyby dziś inne, gdyby zakulisowe postępowanie jednostek w zarodku zostały sfilmowane; może mechanizm ostatnich wydarzeń stał by się dostojniejszy dla przewidywania dalszych wydarzeń, gdyby ukazano wszystkie spreżony, ukryte w zacisznych gabinetach i korytarzach osł.

Nie mogąc w ramach sprawozdania omawiać wszystkich szczegółów, podanych przez prelegenta, chcemy jednak zwró-

cić uwagę na jego interesującą próbę wyłuskania sytuacji politycznej metodą „przez okienko”. — Punktem wyjścia jest tutaj twierdzenie, iż dzisiejszy ustroj gospodarczy, wyzwoleńszy się z pęt kapitału przemysłowego, przeszedł pod panowanie kapitału finansowego, bankowego. Z wielkich centrów, stolic tego kapitału, jak np. z londyńskiej City, new-yorskiej Wallstreet, podziemnymi kanałami płynie złoto do rozrzuconych po świecie ośrodków gospodarczych, wiążąc je mocnymi węzłami, których główne końce spoczywają w nielicznych rękach prezesów koncernów, rad nadzorczych etc. Lord Runciman jest członkiem 83 rad nadzorczych przedsiębiorstw holdingowych. Chamberlain w tej hierarchii stoi nawet nieco niżej z tysiącami swych udziałów... — Prelegent szuka związku między głównymi wystąpieniami politycznymi przedstawicieli tych sfer gospodarczych, a cichymi szmerami owych podziemnych szlifów sieci złota i pieniądza... Przez takie to okienko dostarczają 120-tygodniowa praca... Bonnet nie jako ministra Republiki Francuskiej, ale jako radcy prawnego trustu, zainteresowa-

Papież ostrzega Hitlera

Niezwykłe ostre przemówienie głowy kościoła przeciwko narodowemu socjalizmowi

w odpowiedzi na represje wobec katolików w Trzeciej Rzeszy

RZYM, 21. 10. (Tel. wł.). — Represje wobec katolików, z takim uporem stosowane przez gaulitera Buerckela i jego podwładnych na terenie byłej Austrii, znalazły mocny rezonans w Watykanie.

Ponieważ jest rzeczą wykluczoną, aby przy obecnym reżymie w Rzeszy jakakolwiek, z wysoko nawet postawionych osobistości, mogła, bez wiedzy i aprobaty czynnika decydującego, prowadzić taką czy inną politykę, oburzenie kół watykańskich i całego świata cywilizowanego, skierowane jest nie personalnie przeciwko Buerckelowi, ale wyraźnie

PRZECIWKO HITLEROWI I HITLERYZMOWI.

Dał temu wyraz papież w mowie, wygłoszonej w swojej rezydencji.

Ojciec święty w mowie, okraszanej jednogłośnie jako najostrejszej ze wszystkich przemówień przeciwko narodowemu socjalizmowi niemieckiemu, zganił politykę w stosunku do kościoła katolickiego w Niemczech i

OSTRZEŻEŁ HITLERA, że wszelkie próby rozszargania spójności katolicyzmu niemieckiego będą miały fatalne następstwa.

Ton tej mowy był tak ostry, że do tej chwili nie ogłoszono urzędowego tekstu. Jak sądzą, będzie ona skrócona, by uniknąć ewentualnych represji antykatolickich w Niemczech.

Koła watykańskie wyszły z rezerwy dopiero wówczas, gdy pódurzędowa niemiecka „Diplomatisch - Politische Korrespondenz” wzięła w obronę brutalną akcję hitlerowców niemieckich i ogłosiła materiały o zajęciach wieńskich, zebrane przez nuncjusza w Berlinie msgr. Orsiniego.

„Osservatore Romano”, stwierdzając, że

DONIESIENIA NIEMIECKIE SĄ PEŁNE PERFDIL,

kłamstw i oszczerstw, pisze, że przywódcy narodo - socjalistyczni zorganizowali w Wle-

dniu całą barbarzyńską manifestację przeciwko kardynałowi Innitzerowi i najbliższemu jego współpracownikom duchownym.

Kłamstwem są niemieckie twierdzenia, że kardynał „zawsze występował w roli agresora”, a państwo musiało się „bronić przed bardzo niebezpiecznymi wystąpieniami rozpolitowanego kleru”.

„Osservatore Romano” zestawia słowa te z ostatnimi przemówieniami kanclerza Hitlera oraz artykułami organu S. S., według którego katolicyzm niemiecki „reprezentowany jest wyłącznie przez zdzieciniałych starszków i nieszczęśliwą niewiastę”.

— Kogóż więc bois się hitlerowcy? — zapytuje pismo Czy biskupów z pastorałami, czy księży z kropidlami, czy też nieszczęśliwej niewiasty?

Odpowiedź jest prosta — stwierdza organ Watykanu —

Diplomatisch Politische Korrespondenz kłamie!

W zakończeniu organ watykański wyjaśnia, że kościół katolicki zawsze zwalczał i zwalczać będzie nadal pogwałcenie zasad wolności, oraz stać będzie na straży praw, zagwarantowanych przez Rzeszę niemiecką konkordatem.

Ostra reakcja Watykanu, która niewątpliwie pociągnie za so-

bą następstwa, jest zupełnie zrozumiała, gdy się przytoczy choćby jeden z ustępów przemówień gaulitera Buerckela:

„Starej Austrii zesłał Pan Bóg Dollfussa i Schuschnigga, nam zesłał Adolfa Hitlera, a czy kościołowi zesłał właściwych przedstawicieli, nie wiemy...”

O mowie papieża donosi P. A. T. w sposób następujący:

„Osservatore Romano” ogłasza mowę, wygłoszoną przez papieża do uczestników kongresu archeologii chrześcijańskiej. W mowie tej papież poruszył m. in. sprawę prześladowań, wywołujących szczere współczucie Ojca św., jakim obecnie ulega chrześcijaństwo.

Ojciec św. nie patrzy jednak w przyszłość z pesymizmem. Papież oświadczył, że podczas swego długiego życia widział wiele rzeczy i wydarzeń dziejących. Doświadczenie to pozwala mu stwierdzić, że wielkie sprawy kierowane są nie ręką ludzi, lecz rękami Boga. Ze szczególnym naciskiem oświadczył papież, iż jest kłamstwem przypisywanie mu polityki innej, niż ta, która ma wyłącznie na celu chwałę Bożą i dobro dusz. Papież prowadzi tylko jedną politykę, której nie nie zdoła zmienić. Jest to polityka, zmierzająca do dobra ogółu i Ojciec św. nadal będzie ją prowadził do końca życia.

Obóz dla uciekinierów z Sudetów

Pożyczka dla Czech za zaniechanie kampanii przeciwko żydom

PRAGA, 21 października. — (PAT.) — Kwestia uchodźców z terenów zajętych przez Rzeszę w dalszym ciągu nie została uregulowana, bowiem załatwienie tej sprawy natrafia na szereg trudności. Z jednej strony władze administracyjne dążą do poddania ruchu emigrantów do wewnątrz kraju ścisłej kontroli, z drugiej strony zaś podejmuje się wysiłki, celem umożliwienia emigracji z Czechosłowacji obcym narodowościowo elementom.

W ostatnich dniach organa policji przeprowadziły obławę w szeregu miast czeskich, zatrzymując wiele osób nigdzie nie meldowanych oraz nakładając kary na właścicieli mieszkań, którzy nie dopełnili obowiązku zameldowania uchodźców.

Jednocześnie na wczorajszym posiedzeniu przywódców stronnictwa b. koalicji rządowej, uchwalono projekt osadzenia uciekinierów z Sudetów narodowości niemieckiej i żydowskiej

w specjalnym obozie, który zostałby utworzony na Morawach. Projekt został przekazany rządowi praskiemu. Jak podaje prasa, usiłowania przywódcy niemieckiego stronnictwa socjalno-demokratycznego w Czechosłowacji pos. Jakscha, zmierzające do zorganizowania uchodźstwa emigrantów niemieckich uwieńczone zostały powodzeniem częściowym i w najbliższych dniach wyruszą pierwszy transport kilkuset ludzi do Szwecji i Boliwii.

Pomocy finansowej udziela komitet obywatelski pod przewodnictwem posła brytyjskiego w Pradze Newtona, rozporządzający funduszami, powstałymi ze zbiorów przeprowadzonej przez różne organizacje społeczne w Anglii.

PRAGA, 21. 10. (PAT) — Od dwóch dni grupa kilkudziesięciu żydowskich uchodźców, którzy zamierzali powrócić z Czechosłowacji na terytorium zajęte przez Rzeszę, zatrzymana została koło Lundenburga, gdzie przebywają dotąd, nie mogąc powrócić również na teren Czechosłowacji.

Również w pobliżu Lundenburga w dniu wczorajszym władze czeskie zatrzymały na granicy dalszych 150 rodzin żydowskich, wydalonych z Rzeszy, nie wpuszczając uchodźców poza wspomnianą granicę.

Miejscowy Czerwony Krzyż zajął się zorganizowaniem pomocy uchodźcom żydowskim, zatrudniamym na czas nieokreślony, dostarczając środków uzyskanych drogą

zbiorów wśród okolicznej ludności żydowskiej.

PRAGA, 21. 10. — Prasa czeska przerwała kampanię antyżydowską, prowadzoną bardzo energicznie od chwili przyjęcia warunków monarchijskich.

Powodem tej zmiany jest interwencja pewnych grup francusko - angielsko - amerykańskich, które zapowiedziały decydującym sferom czeskim, że jeżeli kampania będzie trwała w dalszym ciągu, mocarstwa zachodnio - europejskie odmówią Czechom - Słowacji pomocy finansowej.

Minister propagandy Vavreczko wezwał do siebie naczelnych redaktorów prasy praskiej i zażądał zaprzestania kampanii

Wizyta króla Karola w Londynie

Wojewoda Michał będzie towarzyszyć ojcu

LONDYN, 21. 10. (PAT) — Oficjalna wizyta króla Karola rumuńskiego w Londynie odbędzie się w czasie od 15 do 18 listopada. W czasie swego trzydniowego pobytu w stolicy W. Brytanii król Karol wraz z następcą tronu w. wojewodą Micha-

łem będzie gościem króla Jerzego i królowej Elżbiety w Buckingham Palace.

Z okazji pobytu króla Karola odbędzie się w pałacu wielki bankiet, wydany na jego cześć przez króla Jerzego. Ponadto uroczysty bankiet na cześć dostojnych gości rumuń-

skich wyda minister spraw zagran. lord Halifax w Foreign Office. Korporacja City londyńskiej przyjmie króla Karola w uroczysty sposób w Prastarym Guildhall, gdzie wydane będzie na jego cześć wspaniałe przyjęcie.

Italia poważnie zaniepokojona

znacznymi zbrojeniami Wielkiej Brytanii

RZYM, 21. 10. (PAT). „Giornale d'Italia”, komentując mowę min. Hoare, który podkreślał właściwość współpracy państw demokratycznych z państwami totalnymi, oraz zaznaczył, że zbrojenia angielskie mają charakter pokojowy i defensywny, pisze, że nowe zbrojenia Anglii, Francji i Stanów Zjednoczonych podjęte zostały bezpośrednio po konferencji monachijskiej, podczas której Hitler oświadczył, że zaspokojone zostały wszystkie postulaty terytorialne Niemiec w Europie.

Dlatego też — zdaniem p. Gaydy zbrojenia Anglii, Francji i Stanów Zjedn. mogą przedstawić się zagadkowo. Podjęciu zbrojeń przez państwa demokratyczne towarzyszy oczywiście

działalności partii wojennych tych państw.

Stronnictwa te poniosły porażkę w sprawie hiszpańskiej i sudeckiej, pragną obecnie odegrać się.

Jest faktem, że konferencja monachijska nie pociągnęła za sobą szerszych następstw.

Możemy uznać dobrą wolę Chamberlaina, pisze Gayda, ale nie możemy bez należytego za-

strzeżenia oceniać pewnych odruchów brytyjskich, sprzeciwiających się zamierzeniom i usiłwaniom angielskiego premiera.

Ponadto nowy kurs zbrojenia wy Anglii oraz stworzenie specjalnego ministerstwa służby narodowej, nakazują z dużą ostrożnością oceniać pokojowe zapewnienia ministrów angielskich.

Licytacja w Antoninie

nieruchomości ks. Radziwiłła

POZNAŃ, 21 X (Tel. wł.) — Przed paru dniami odbyła się w Antoninie licytacja szeregu nieruchomości stanowiących własność ks. Radziwiłła, a zajętych

przez komornika na pokrycie długów.

Sprzedano m. in. samochód marki Rolls Royce, kilka koni i t. d., ocenione na około 60.000.

nego na rynkach tak angielskich, niemieckich, jak i... czeskich.

W takiej syntezie zakulisowe szczegóły urastają do form wymownych symboli, których odcyfrowanie jest równocześnie z uporządkowaniem narastających żywiołowo wydarzeń zewnętrznych w logiczną całość rozwijających się wypadków... Mechanizm tego układu sił interesów ekonomicznych w interrelacji prelegenta zaważył w rozgrywce między demokracjami Zachodu a państwami totalnymi w ten sposób, iż cyfrowa przewaga militarna wielkich demokracji nie została rzucona na szalę ważących się wypadków...

Nie można robić zarzutu prelegentowi z tytułu, iż nie rzutował obrazu choćby bliskiej przyszłości, widzianej przez szyby jego mądrego okienka... Smutne zaś pochwały płyną z smutnej dziś bajki La Fontaine'a o lwie, który przy podziale zdobyłszy wszystkie porcje dla siebie zagarnął, bajki, którą p. k. January Grzędziński zamknął swe doskonale przemówienie.

Uzupełnieniem do przeglądu sytuacji międzynarodowej był w pięknej formie literackiej ujęty odczyt red. Wincentego Rzymowskiego o sytuacji politycz-

nej Polski na tle Europy. Przyłączenie ziem zaolzańskich dało mówcy sposobność do przypomnienia atmosfery manifestacji, zbrania się ludności Śląska i przedstawicieli robotników całej Polski w dniach odzyskania Niepodległości. Wtedy — mówi red. Rzymowski — ręką w rękę robotnicy i chłopcy ze Śląska szli z robotnikami i chłopami Rzplitej w walce o wolność i demokrację. Na tle tej uwagi porównywuje prelegent ówczesne położenie demokracji i jej obecną sytuację, stwierdzając, że dla tej ostatniej nowe czasy wysuwają nowe zadania.

Dłuższy wywód poświęca mówca porównywaniu zdobyczy terytorialnych Niemiec i Polski na Śląsku.

Przechodząc do omawiania stanowiska Polski w układzie sił państw demokratycznych, demokracjom Zachodu nie szędzi prelegent zarzutów z powodu ich stanowiska wobec znanych już wydarzeń. Stwierdza tylko, iż jedynie prawdziwa demokracja ludowa, oparta na szeregu prawach człowieka i obywatela zdolna jest przeciwstawić się wszelkim prądom totalnym, zagrażającym wolności ludów.

I. E.

WOJSKO OKUPUJE JAFFĘ

Prawie cała Jerozolima w rękach władz. -- Bilans rannych i zabitych Arabowie proszą Hitlera o pomoc

JEROZOLIMA, 21 października. (ZAT.) — W dniu dzisiejszym wojska angielskie rozpoczęły okupację Jaffy. Akcja idzie w kierunku objęcia całej władzy nad miastem i okolicą i wyparcia terrorystów.

JEROZOLIMA, 21 października. (PAT.) — W Jaffie dokonano napadu na żydowski samochód ciężarowy. 2 robotników zabito. Około miejscowości Hitling w Galilei, oddziały angielskie zaatakowały powstańców, zabijając 5 osób.

LONDYN, 21 października. (PAT.) — Po pięciu dniach wzrastających nastrojów podniecenia i niepokoju wczoraj Jerozolima nareszcie odetchnęła z ulgą. — Wojska brytyjskie, które wczoraj wkroczyły do starej dzielnicy Jerozolimy, opanowały wkrótce niemal całe miasto z wyjątkiem dzielnicy Haram-Esz-Szerif w której znajdują się jeszcze powstańcy arabscy zabarykadowani w meczecie Omara. Mimo, że z minaretów tego meczetu bez ustanku padają trzały, wojska brytyjskie ze względu na rozkaz nakazujący szanowanie świętych obiektów wszystkich trzech religii, ograniczyły się tylko do otoczenia meczetu silnym kordonem.

W opanowanych dzielnicach Jerozolimy żołnierze przeprowadzają skrupulatne rewizje, poszukując ukrytych powstańców, którzy jednak w większości zdążyli uciec z miasta, spuszczać się po linach na drugą stronę murów, lub uciekając przez podziemne przejścia.

Władze celem umożliwienia ludności cywilnej poczynienia zakupów, zarządziły wczoraj, jak również dzisiaj, dwugodzinną przerwę w stanie oblężenia, jakie dotychczas obowiązuje w starej dzielnicy Jerozolimy. Operacje wojskowe w Jerozolimie zostały przeprowadzone przy stosunkowo małym przelewie krwi.

Oficjalne doniesienia podają, że zostało zabitych 19 Arabów i 25 rannych. Ze strony brytyjskiej zabity został dziś rano 1 żołnierz, zabłąkaną kulą w starej dzielnicy miasta. Jest to już druga ofiara śmiertelna ze strony wojsk brytyjskich, ponieważ w ciągu ostatnich 24 godzin został zabity również podczas dowodzenia patroliem brytyjski oficer w pobliżu Ramalia.

Paru żołnierzy zostało rannych w czasie eksplozji ziemnej miny w pobliżu Haify. Nad Je-

rozolimą unosiły się samoloty brytyjskie informujące naczelną dowództwo o ruchach powstańców. Do władz brytyjskich zwróciło się około 30 Arabów z prośbą o zezwolenie na wejście do meczetu celem odprawienia modłów piątkowych.

Chleb dla ludności

JEROZOLIMA, 21.X (PAT.) — W ciągu całego dnia oddziały wojskowe, oczyszczały zajęte dzielnice miasta, ścigając powstańców i zatrzymując podejrzanych.

Podczas tej akcji żołnierze byli ostrzeliwani i odpowiadali ogniem, zabijając 4 powstańców.

Podczas rewizji wykryto szereg składów broni. Kobiety arabskie są poddawane rewizji przez specjalne oddziały kobiece, przydzielone do policji.

Stare miasto, zwykle tak barwne i ożywione, sprawia wrażenie opuszczonego. Po głównych ulicach miasta krążą samochody, z których rozdawany jest ludności chleb. Wczoraj rozdano przeszło 2.000 wózków chleba. Z prowincji donoszą stale o krwawych starcach. —

Mina pod samochodem

JEROZOLIMA, 21.X (ZAT.) — Samochód ciężarowy, wiozący robotników żydowskich, natknął

się wczoraj wieczorem na podłożoną przez terrorystów arabskich minę podziemną w pobliżu kolonii Chulda. Mina nie wybuchła, lecz w chwilę po tym terrorysta z ukrycia strzelał do robotników, kładąc trupem dwóch i raniąc dwóch innych. Zabitymi są: policjant służby pomocniczej Abraham Butcher, lat 31, rodem z Lotwy, i Jehuda Kliner (Kleiner?), lat 23, z Polski. Ciężko ranny jest 32-letni Nachman Blaustein, lżej ranny 30-letni Meir Oterman z Polski.

Depesza do Hitlera

BERLIN, 21.X. (Tel. wł.) — Związek studentów Arabów w

Berlinie wysłał do kanclerza Hitlera depeszę, pisząc:

„W imieniu pokoju, dla którego się poświęciłem i sprawiedliwości, której wiernie służysz, zwracam się do Ciebie Kanclerzu, ażebyś poczynił wysiłki i użył swych wpływów na rzecz sprawiedliwego rozwiązania problemu palestyńskiego.“

Jak informuje prasa niemiecka — wobec niedawnego oświadczenia kanclerza Hitlera przeciwko mieszanemu się jednego państwa w sprawy wewnętrzne innego państwa, kanclerz Hitler nie poweźmie żadnej akcji na rzecz Arabów.

Jak informuje prasa niemiecka —

Japończycy zajęli Kanton

Opór wojsk chińskich przelamany zarówno na północy, jak i na południu

TOKIO, 21.10. (PAT) — Prowincjonalne i municypalne władze chińskie opuściły dzisiaj rano Kanton.

Dowódca armii kantonńskiej Hsiao został podobno zabity, a dowódca 151-ej chińskiej dywizji Yen-Fang jest rzekomo ranny.

Japońskie okręty wojenne, posuwające się w górę rzeki Yangtse, zbliżyły się dzisiaj tak blisko do Kantonu, iż mogą go ostrzeliwać.

LONDYN, 21.10. (PAT) — Według wiadomości, jakie nadeszły do

Londynu z Kantonu, dzisiaj o godz. 8 rano (czas europejski) dwie eskadry tanków i samochodów pancernych japońskich weszły do miasta. Była to straż przednia zmotoryzowanej armii japońskiej, która w ciągu 10 dni przebyła przestrzeń 140 km, dzielącą Kanton od zatoki Dias, gdzie wylądowały wojska japońskie.

TOKIO, 21.10. (PAT) — Agencja Domei donosi: Z otrzymanych

ostatnio ze środkowo - chińskiego frontu wiadomości wynika, że opór chiński załamał się ostatecznie zarówno nad Yangtse, jak i na północ od Hankou. Japońskie loty zwiadowcze stwierdziły, że z frontów tych cofa się w popłochu, w kierunku Hankou przeszło milion żołnierzy chińskich. Również na wschód i południe od Hankou, wojska chińskie porzuciły swe pozycje na odcinkach Tsungyang i Pingkiang.

HONG - KONG, 21.10. (PAT) — Czang - Kai - Szek opuścił Hankau, udając się do Czangsza, miejscowości odległej o 91 km. na południowy zachód od Hankau. Pan Czang - Kai - Szek wyjechała rzekomo do Czung - King, nowej stolicy Czeczuanu.

HANKOU, 21.10. (PAT) — Ewakuacja miasta Hankou postępuje naprzód w szybkim tempie. Przede wszystkim wywożeni są ranni.

Sensacyjna deklaracja hr. Paryża

Syn pretendentów do tronu Francji wygłosił ją w niezwykłych okolicznościach

PARYŻ, 21.10. (PAT) — Dużą sensację wywołała tu deklaracja hr. Paryża, syna pretendentów do tronu Francji Jana ks. de Guise.

Złożenie tej deklaracji grupie 20 dziennikarzy odbyło się w sensacyjnej okolicznościach ze względu na zakaz wstępu na terytorium republiki dla wszystkich członków domów, które kiedyś panowały nad Francją.

Hrabia Paryża, który w imieniu swego ojca od 2 lat kieruje akcją monarchistów we Francji, musiał się uciec do nadzwyczajnych środków ostrożności, aby przedostać się do Francji.

Przebywa on od 2 lat w Belgii. Przed dwoma dniami opuścił swą rezydencję w Brukseli, aby uwolnić się od stałego nadzoru policji francuskiej i zmylić ślad.

W dniu dzisiejszym szereg dziennikarzy otrzymał zaproszenia od żony hrabiego Paryża. Gdy dziennikarze zebrał się razem, zaproszono ich do samochodów, kierowanych przez kamelotów królewskich. Samochody te ruszyły w kierunku północnym. Drogę wskazywały tajemnicze auta mijające je w ustalonych odstępach czasu. Wreszcie dojechało do pewnego dworu, gdzie do zebranych wyszedł hr. Paryża,

komunikując, że powaga sytuacji a przede wszystkim kłeski, jakie poniosła Francja na terenie międzynarodowym i zredukowanie stanowiska Francji do roli państwa drugorzędnego zmusiły go do zabrania głosu.

W deklaracji swej hr. Paryża podkreślił, że głównym błędem Francji jest jej nastawienie na defensywę zamiast na ofensywę. Zmiana tego stanu rzeczy da dyplomacji francuskiej skuteczną broń

w rękę. Hrabia Paryża po krótkiej rozmowie opuścił zebranych którzy usłyszeli wkrótce, że odleciał on samolotem, którym przybył na teren francuski.

Dziennikarzy zatrzymano jeszcze we dworze przez pewien czas, po czym odstawiono ich do Paryża, prosząc o dyskrecję, aby nie ścigać sankcji karnych na gospodarzy domu, którzy udzieliłi gościny hrabiemu Paryża.

Amnestii nie będzie

20-lecie odzyskania niepodległości będzie traktowane jako doroczne święto

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wbrew różnym pogłoskom, w nadchodzący dzień 20-lecia odzyskania niepodległości nie będzie żadnej amnestii. Również bezpodstawne są pogłoski o tym, ja-

koby miała być z tytułu tej rocznicy wypłacana nadzwyczajna remuneration lub trzynasta pensja. Nadchodzące 20-lecie będzie traktowane jako zwykłe doroczne święto odzyskania niepodległości. —

Niemcy gdańscy nie przyjmują terminatorów ze świadectwem szkoły polskiej

Z Gdańska donoszą: W ostatnich czasach polska młodzież rzemieślnicza nie może uzyskać miejsc t. zw. terminatorów. Zakłady niemieckie nie przyjmują ze świadectwem ze szkoły polskiej, a t. w. „Jugendamt“ przydziela prace tylko

niemcom. W rezultacie młodzież rzemieślnicza polska w Gdańsku ma do dyspozycji zaledwie 51 stanowisk w całym Wolnym Mieście, a mianowicie 5 w radzie portu, 25 na polskich kolejach państwowych i resztę w stoczni gdańskiej.

Pokój umeblowany

w centrum, z telefonem i łazienką oraz niekrepującym wejściem od zaraz poszukiwany. Oferty sub „50 — 60“ do Administracji „Głosu“.

Inż. Doboszyński

w więzieniu siedleckim

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wczoraj przewieziono do więzienia w Siedlcach inż. Adama Doboszyńskiego.

141 osób

pozbawiono obywatelstwa niemieckiego

BERLIN, 21.10. (PAT) — „Reichsanzeiger“ ogłasza listę 141 osób pozbawionych z dniem 18 października r. b. obywatelstwa niemieckiego. Majątek osób tych zostanie skonfiskowany.

EUROPA

Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Jeanette Mac Donald i Nelson Eddy

w wielkim przeboju muzycznym p. t.

„ZŁOTOWŁOSA“

REWELACYJNA ZNIŻKA CEN!

80 gr. 1⁰⁹ 1⁵⁰

na wszystkie seanse

Dziś o godz. 12-iej i 2-iej — DWA PORANKI

Zajścia na politechnice

Ciężko pobito studenta-żyda

Warszawski koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wczoraj powtórzyły się zajścia antyżydowskie na wyższych uczelniach. Na politechnice warszawskiej na wykładzie dla studentów I roku, student - żyd usiadł po prawej stronie sali. Napadło nań wówczas kilku bojówkarzy, którzy go ciężko pobili i zalanego krwią wyrzucili z sali.

Ranny udał się ze skargą do rektora.

W związku z ostatnimi zajściami na wyższych uczelniach stołecznych, w dniu dzisiejszym udaje do ministerstwa oświaty delegacja wybitnych działaczy wraz z przedstawicielami wzajemnej pomocy studenckiej, celem interweniowania, by na przyszłość władze nie dopuściły do podobnych zajść.

Wybierzmy do sejmiku takich ludzi którzyby godnie reprezentowali Łódź na terenie parlamentu

Wybory kandydatów na posłów łódzkich przez okręgowy zjazd sejmowy zakończyły pierwszy etap obecnej kampanii parlamentarnej, a zarazem otworzyły okres drugi, w którym już nie desygnowani przez instytucje i organizacje delegaci, lecz bezpośrednio sami wyborcy będą musieli zastanowić się nad tym, komu powierzyć reprezentację w izbie ustawodawczej.

Wyborca, który w ten sposób zostaje bezpośrednio wciągnięty w wir życia politycznego kraju, staje w chwili obecnej przed doniosłym problemem wyboru z pośród figurujących na listach kandydatów takich ludzi, którzy bądź swą dotychczasową działalnością polityczną i społeczną, czy też zawodową, bądź wysokimi kwalifikacjami indywidualnymi i ogólnym zaufaniem, godni są piastowania mandatu poselskiego. Na wyborcę spada więc duża odpowiedzialność, albowiem od jego woli, uzewnętrznionej w postaci kartki wyborczej, zależy będzie skład personalny przyszłego sejmiku. Jego wybór powinien paść bezwzględnie na ludzi uczciwych, na działaczy o wysokich walorach moralnych, których życie i praca dają rękojmię, iż będą na terenie parlamentu gorliwie i energicznie bronili żywotnych interesów ogółu, dążąc do ufundowania hyfny państwowego na zdrowych, sprawiedliwych i mocnych podstawach.

Z Łodzi kandyduje w trzech okręgach wyborczych 12 osób.

Kandydaci, z małymi wyjątkami, nie są nowymi ludźmi. Trzech z nich w ostatniej kadencji sejmowej piastowało już mandaty poselskie. Mamy na myśli pp. Mariana Wadowskiego, Michała Wymysłowskiego i Lajba Minbergera. Obecnie kandydują oni w tych samych okręgach, co w roku 1935.

Wśród pozostałych kandydatów, figurujących na listach łódzkich, spotykamy wielu działaczy społecznych zawodowych, ze wymienimy pp. prezesa ZNP, Ed. Dutkiewicza (okręg 17), prezesa unii zw. prac. umysłowych, Józefa Miłewskiego (okręg 16), Ign. Lewiaka (Z. P. Z. Z.), Józefa Sochę („Praca”), Teresę Macińską (organizacja kobiece), Lewandowskiego (izba rzemieślnicza).

Wyżej wymienieni kandydaci w ogólnopolskim życiu politycznym nie brali dotychczas bezpośredniego udziału. Jednak wyborca, który odda na nich swe głosy, niewątpliwie kierować się będzie zaufaniem, opartym na świadomości, że ludzie ci i ich poglądy są wykładnikiem idealów i programów organizacji, które wysunęły ich jako kandydatów do sejmiku.

Zdają sobie z tego sprawę komitety wyborcze, powstałe przy poszczególnych organizacjach. Na wiecach i masówkach, które zwołane będą w najbliższych dniach, główna uwaga skierowana zostanie właśnie na zaznajomienie szerokiego ogółu z

platformami wyborczymi, a ściślej mówiąc z hasłami, pod którymi ugrupowania te idą do wyborów sejmowych.

Łódzcy kandydaci do sejmiku będą mieli okazję rozwinięcia przed wyborcami swych koncepcji politycznych, swych poglądów, programów i celów.

Na te wypowiedzi ogół wyborczy czeka z uzasadnionym zaciekawieniem. Ogół wyborczy oczekuje jednak nie szumnych obietnic i frazesów, ale konkretnych i głęboko przemyślanych postulatów, których realizacja mogłaby stanowić odpowiedź na dręczące dziś całe społeczeństwo problemy.

Tak się złożyło, że lwia część kandydatów łódzkich jest na ogół niezależna politycznie, a reprezentuje właściwie interesy określonych grup i klas społeczno-zawodowych. W tych warunkach liczyć można na to, że 6-osobowa reprezentacja Łodzi będzie doprawdy ważkim i twórczym trybem w machinie nowego sejmiku polskiego, mającego stworzyć nową, lepszą ordynację wyborczą.

W okręgowych komisjach wyborczych przygotowywane są obecnie obwieszczenia o zatwierdzeniu kandydatów do sejmiku w okręgach nr. nr. 15, 16 i 17.

Oprócz tego trwają prace nad nowymi zawiadomieniami w

sprawie miejsca i godzin głosowania.

Dowiadujemy się, że na miejsce obecnych kartek w bramach rozlepione zostaną nowe plakietki, zawierające niezbędne informacje dla wyborców - lokatorów poszczególnych domów.

W najbliższych kilku dniach poczynione zostaną w spisach wyborców ostateczne zmiany w związku z reklamacjami i — co za tym idzie — ustalona zostanie dokładna liczba uprawnionych do głosowania wyborców w każdym z okręgów.

Jak się dowiadujemy, wyborcy do senatu otrzymali osobiste zawiadomienia, wzywające ich do stawienia się w niedzielę, dnia 23 b. m. w lokalach obwodowych komisji, dla dokonania wyboru delegatów do kolegium wojewódzkiego, które wybierze łódzkich senatorów.

Przygotowania wyborcze przyniosły się, jak donosiliśmy, na teren komitetów wyborczych. — Komitety te pracują obecnie bez wytchnienia, nieraz przez całą dobę. W przygotowaniu są: afisze, odezwy, ulotki, broszurki.

Jak słychać, niektóre komitety rozesłały materiał propagandowy bezpośrednio do mieszkań wyborców.

Jutro odbędzie się w Łodzi szereg wieców i zgromadzeń wyborczych. Najwięcej zebrań zwołały organizacje zawodowe.

Akcja wyborcza na terenie powiatu

Na terenie powiatu łódzkiego społeczeństwo żywo interesuje się akcją wyborczą. Cały szereg organizacji odbyło zebrań.

Powzięto rezolucje o spełnieniu obywatelskiego obowiązku wobec państwa i wzięciu jaknajbliższego udziału w akcji wyborczej do izb ustawodawczych.

Uchwały takie powzięły następujące organizacje: zarząd powiatowego koła związku rezerwistów, reprezentowany przez 12 oddziałów; zebranie delegatów powiatowego oddziału związku strzeleckiego, na którym obecnych było 40 delegatów z 28 oddziałów oraz rada powiatowego związku młodej wsi, na którym byli delegaci z 42 kół.

Prócz zjazdów powiatowych, odbywają się zebrań w poszczególnych miastach i gminach wiejskich całego powiatu.

Większe zebrań i większe wiece przedwyborcze zorganizowane przez lokalne komitety akcji wyborczej odbyły się w Tuszynie, w dniu 22 października r. b. w Rudzie Pabianickiej w dniu 23 października w sali straży pożarnej oraz tego samego dnia o godzinie 15-ej wiec OZN, w sali Resursy Rzemieślniczej.

Również w Zgierzu odbędzie się w dniu 23 b. m. wiec wyborczy.

Pierwsza mowa ks. Lubelskiego

Z Krakowa donoszą: Kandydat na posła okręgu tarnowskiego ksiądz dr. Lubelski rozpoczął akcję wiecową. Na pierwszym wiecu w Zabnie nad Dunajcem wygłosił ostre przemówienie przeciwko żydom.

Odprawa kierowników „Falangi”

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

„Falanga” zwołała na dziś do Warszawy odprawę kierowników okręgowych. Odprawie przewodniczyć będzie sam „führer” Bolesław Piasecki.

Celem odprawy ma być ustalenie stanowiska do wyborów samorządowych. Znajdując się w kontakcie z „Falangą” grupy „Jutra Pracy” i młodych konserwatystów prą do udziału w wyborach samorządowych. Führer — prawdopodobnie zgodzi się ze swoimi doradcami.

Za namawianie do bojkotu

Z Grudziądza donoszą: Z polecenia prokuratury osadzony został w areszcie członek komisji wyborczej w Chełmie województwa pomorskiego Józef Potyrała pod zarzutem, że będąc członkiem komisji wyborczej namawiał mieszkańców swojego obwodu do wstrzymania się od udziału w głosowaniu.

Biskup Jasiński ma być mianowany senatorem

W skład mianowanych senatorów przez Prezydenta R. P. ma wejść też jeden z popularnych biskupów. Wymieniane są nawet osoby ks. biskupa Kubiny i biskupa Jasińskiego z Łodzi.

Przygotowanie wyborów do rady miejskiej

Dzisiaj odbędzie się w gmachu magistratu odprawa przewodniczących i zastępców obwodowych komisji wyborczych do rady miejskiej.

Referat wyborczy magistratu rozpoczął prace nad układem list kandydackich w okręgach. Przygotowywane są wszelkie niezbędne materiały i urządzenia dla komisji wyborczych.

Drukowane są koperty wyborcze, oraz potrzebne formularze do akt.

Spisy wyborców do rady miejskiej zostaną zakończone w dniu jutrzejszym.

Dzisiaj odbędą się zgromadzenia wyborcze w ośmiu dzielnicach partyjnych PPS. Jutro zaś wielki wiec tego stronnictwa w filharmonii.

Szereg zebrań wyborczych urządzi jutro Stronnictwo Narodowe, oraz Ch. D. i organizacje robotnicze.

Dzisiaj odbędzie się kilka wieców Bundu.

Nadchodzą pierwsze wiadomości o blokach wyborczych. Przewodzone są pertraktacje o zblokowanie Bundu z lewicą Poalej-Sjonu.

Faktem dokonany jest utworzony wczoraj blok sjonistów „Mizrachi”, Hltachdntu i prawicy Poalej - Sjonu do wyborów samorządowych w Łodzi.

Kara więzienia do 2-ech lat za nawoływanie do bojkotu wyborów sejmowych

Dowiadujemy się, że w związku z nadchodzącymi wyborami do sejmiku i senatu wszyscy prokuratorzy apelacyjni otrzymali zarządzenie w sprawie ścigania wszelkich przejawów publicznej nawoływania do bojkotu wy-

borów. Zarządzenie to, nawołując do wyroku Sądu Najwyższego uznającego, że nawoływanie takie stanowi występki z art. 156 K. K. poleca w każdym stwierdzonym przypadku podobnej agitacji podejmować postępowanie karne z całą surowością prawa i

sprawę, jako szczególnie pilną, kierować natychmiast do sądu z aktem oskarżenia.

Należy dodać, że przestępstwo z art. 156 K. K. zagrożone jest karą więzienia bądź aresztu do dwóch lat.

Sala Filharmonii tel. 213 84
DZIŚ, o g. 4.15 popoł. i 9.15 wiecz. powtórzenie arcydzieła Williama Szekspira

„BURZA”

„Folks un Jugnt-teater” Kier. Klara Segatowicz Dyr. Zarz. M. Mazo
w rewelacyjnej obsadzie najlepszych sił sceny żydowskiej. Przekład: Aron Cejlin. Inscenizacja: Leon Schiller. Reżyseria: Maksymilian Wiskind Dekoracje i kostiumy Władysław Daszewski. Muzyka: Artur Malawski. Choreografia: Tatiana Wysocka. = Bilety już do nabycia w kasie Filharmonii.

Tam, gdzie był więziony Komendant... Odwach z cytadeli magdeburskiej w Warszawie

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Dawny odwach oficerski w cytadeli magdeburskiej, gdzie więziony był w latach 1917 — 1918 Marszałek Józef Piłsudski, został ostatnio odrestaurowany i jako zabytek historyczny ustawiony w pobliżu bramy od ul. Belwederskiej, w miejscu, gdzie obecnie graniczą poszerzone Łazienki z obreębem parku belwederskiego.

Budynek ten został nam ofiarowany bezinteresownie jako pamiątka narodowa przez miasto Magdenburg Władze miejskie na własny koszt przeprowadziły rozbiór tego gmachu

i jego załadowanie do 7-miu wagonów, w których został przewieziony do Polski.

Zgon sen. dr. E. Panta

KATOWICE, 21.10. (Tel. wł.). Zmarł w wieku 50 lat b. senator i długoletni poseł na sejm śląski, przewodniczący niemieckiej chrześcijańskiej partii ludowej oraz b. przywódca zw. niemieckich katolików, ś. p. dr. Edward Pant.

Zmarł był przeciwnikiem za sad narodowo - socjalistycznych. Kilka lat temu założył centralny organ katolickiego ruchu niemieckiego „Der Deutsche in Polen”.

Śnieg w Zakopanem

ZAKOPANE, 21.X (Tel. wł.). Po śródowym silnym wietrze, jaki wiał w górach i w Zakopanem spadł w nocy na czwartek śnieg. W związku z tym nastąpiło też znaczne ochłodzenie. W czwartek śnieg przyszył również w Za-

Budynek będzie wierną kopią więzienia „brygadiera” Piłsudskiego. Zachowany będzie dokładnie rozkład, umeblowanie itp.

Prace są już na ukończeniu i wkrótce zarząd muzeum belwederskiego udostępni wszystkim zwiedzającym tę drogą każdemu sercu pamiątki.

Na uroczystość otwarcia przyhyć ma do Warszawy burmistrz Magdeburga oraz mjr. von Guelpen, który eksportował Marszałka Piłsudskiego z twierdzy magdeburskiej do Warszawy w dniu 8 listopada 1918 r.

CASINO

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

NAJLEPSZY FILM POLSKI EROTYCZNO-OBYCZAJOWY

GRANICA

W rolach głównych: BARSZCZEWSKA ŻELICHOWSKA PICHELSKI

Dzisiaj og. 12 i 2-iej 2 poranki 85 Ceny od gr.

Jutro, w niedzielę, odbędą się obwodowe zebrań wyborcze, na których dokonany zostanie wybór delegatów do wojewódzkich kolegiów wyborczych do Senatu.

Wszyscy wyborcy do Senatu winni stawić się na te zebrań w miejscu i godzinie, oznaczonej przez przewodniczącego zebrań obwodowego w imiennym zawiadomieniu.

Na zebrań należy stawić się z dowodem tożsamości.

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dziś dziesiątą dyżurują następujące apteki: L. Steckel, Limanowskiego 37, Sz. Jankielewicz, Stary Rynek 9, T. Stanielewicz, Pomorska 91, A. Borkowski, Zawadzka 45, B. Gluchowski, Narutowicza 6, St. Hamburga i S-ki, Główna 50, L. Pawłowski, Piotrkowska 307.

POWTOŹNA REJESTRACJA ROCZNIKA 1918. — Dziś winni się stawić do rejestracji w wydziale wojskowym zarządu m. Łodzi przy Al. Kościuszki 19, mężczyźni rocznika 1918, zamieszkali na terenie III komisariatu o nazwiskach na litery T, U, W, oraz zamieszkali na terenie X komisariatu o nazwiskach na litery od A do F włącznie.

111 NOWYCH LAMP ELEKTRYCZNYCH. — Łódź rozbudowała się niepomiarowo. Rozwinęła szczególnie na krańcach, które zamieszkuje ludność niezamieszkała, świat robotniczy, gęsto zaludniony peryferie takie, jak Bałuty, Zarzew i Chojny.

Troszcząc się o wygodę tych mieszkańców oraz o stan bezpieczeństwa na przedmieściach, zarząd miejski w Łodzi stopniowo realizując plan rozwijania sieci oświetlenia ulic, zdecydował przeprowadzić instalację lamp na wielu ulicach przedmieść.

Ogółem ustawionych będzie 111 lamp elektrycznych na 19 ulicach Bałut i Zarzewa.

Sieć tramwajowa zostanie rozbudowana

Rozwój Łodzi i jej gęstość zaludnienia wymaga wygodnej i stałej komunikacji, dostępnej dla najszerzszych mas ludności miasta. Zrozumiały to zarówno dyrekcja K. E. Ł., jak i władze miejskie, które, jak nas informują, odbyły już w tej kwestii szereg konferencji.

Ostatnia taka konferencja, nie wyczerpująca jeszcze zagadnienia, odbyła się w dniu 20 b. m. w zarządzie miejskim.

Dyrekcja K. E. Ł. przedstawiła zarządowi miejskiemu swe w tej materii plany.

Zakład kąpielowy dla Bałut

Magistrat zaciąga pożyczkę na budowę ulic na Rokiciu. — Nowa komisja stypendialna. — Zasiłek i ekwiwalent dla sezonowców

Wczoraj odbyło się posiedzenie kolegium miejskiego przy udziale pp. wiceprezydentów K. Kozłowski i A. Pączka i naczelników wydziałów.

Kolegium postanowiło zaciągnąć w Banku Gospodarstwa Krajowego z kredytów państwowego funduszu budowlanego pożyczkę w wysokości zł. 50 tysięcy, przeznaczoną na budowę części ulic na terenie Rokiciej Nowej w Łodzi.

Pożyczka ta zwrotna będzie do dnia 30 marca 1940 roku z tym, że może być w całości lub części zamieniona na pożyczkę długoterminową, spłacaną w ratach półrocznych w ciągu lat 15.

Kolegium zatwierdziło regulamin komisji stypendialnej przy zarządzie miejskim w Łodzi oraz powołało Komisję stypendialną na rok

akademicki 1938-39 w następującym składzie: pp. wiceprezydent Antoni Pączek, naczelnik wydziału oświaty i kultury Wilkoszewski, kierownik oddziału szkolnictwa p. Lorenz, dyr. Roliński, p. Stolarzewiczowa i Świdorski.

Na wniosek wydziału zdrowia publicznego postanowiono przystąpić w roku budżetowym 1939-40 do budowy II miejskiego zakładu kąpielowego w północnej dzielnicy miasta (Bałuty), zakupić dla szpitala miejskiego św. Antoniego jeden aparat roentgenowski za cenę 10 tysięcy złotych wraz ze zmontowaniem i przystosowaniem aparatu do używalności szpitala, wykonać na b. c. miejskim przy ul. Letniej, dzierżawionym przez robotniczy klub sportowy T. U. R. szereg inwestycji.

Zdecydowano przyznać robotnikom sezonowym, zatrudnionym przez zarząd miejski na robotach publicznych, jednorazowy zasiłek w wysokości zł. 30. — dla każdego robotnika bez względu na stan rodzinny i okres zatrudnienia, co w ogólnej sumie wyniesie około 101 tysięcy złotych.

Zasiłek taki otrzymali robotnicy sezonowi w roku ubiegłym. Uchwała umotywowana została koniecznością utrzymania dla robotników sezonowych zeszlatorocznych warunków pracy.

Jednocześnie postanowiono wypłacić robotnikom sezonowym, zatrudnionym na prowadzonych przez zarząd miejski w roku 1938 robotach publicznych ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop. Na cel ten przeznaczono 200.000 zł.

Odnaczenia medalem za długoletnią służbę

Warsz. kores. „Głosu Porannego” telefontuje:

Ministerstwo spraw wewnętrznych zaleciło ostatnio władzom samorządowym stosowanie okólnika prezydium rady ministrów o możliwości odnaczenia medalem „Za długoletnią służbę” tych pracowników, przeno-

KAHAN PIOTRKOWSKA 80 SUKNA I KORTY

szonych w stan spoczynku, względnie zwalnianych, którzy, gdyby służba ich trwała o kilka tygodni dłużej, mieliby podstawy do ubiegania się o to odnaczenie.

Dotychczas okólnik ten stosowany był jedynie w służbie państwowej.

Nowa rubryka przy nazwiskach adwokatów stołecznych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefontuje:

W kołach palestry stołecznej wywarła duże wrażenie inowacja, wprowadzona przez okręgową radę adwokacką w Warszawie, a mianowicie przy nazwiskach nowopisanych bądź skreślonych adwokatów umieszczono rubrykę wskazującą wyznaczenie.

Burza nad Łodzią

Wczoraj około godz. 2 po poł. nad Łodzią i okolicą przeszła krótka trwała burza z piorunami, poprzeczona deszczem i gradem (1)

Odgryzi palec dorożkarzowi

który dopominał się zapłaty za kurs

Przy zbiegu ulic Franciszkańskiej i Brzezińskiej wczoraj po południu zatrzymała się dorożka, prowadzona przez Szalema KOTASZEWSKIEGO (Bałuty, Krótka 5-7). Z dorożki wysiadł pasażer Chaim PLOTNIK (Brzezińska 28), który oświadczył dorożkarzowi, że narazie nie zapłaci za kurs, bo nie ma pieniędzy.

Kotaszewski zatrzymał „darmowego” pasażera, usiłując go oddać w ręce policji. W czasie szamotaniny Płotnik odgryzi palec dorożkarzowi. Do okrzyku wezwano pogotowie, którego lekarz udzielił mu pierwszej pomocy.

Policja zatrzymała Płotnika. Osadzono go w areszcie do dyspozycji władz. (1)

KINO „PALACE”

WIELKI SUKCES!
WIELKIEJ AKTORKI!

PAULA WESSELY

w swojej najnowszej i najlepszej kreacji jako

CÓRKA ZNACHORA

Dziś o g. 12 i 2
2 PORANKI 80 gr. od

Jutro, w niedzielę, dn. 23 października rb. o godz. 1-ej po poł., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanego

b. p. Henryka Szumachera

odbędzie się na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne i odsłonięcie pomnika, o czym zawiadamiają

Zona i Dzieci

Katastrofa łódzkiej taksówki

Szofer i pasażer odnieśli ciężkie rany

Wczoraj w południe na szosie Łódź — Warszawa tuż w pobliżu Główna wydarzyła się katastrofa samochodowa.

Szosa w szybkim tempie jechała w stronę Warszawy taksówka łódzka, prowadzona przez Kazimierza KACZMARKA (Małopolska nr. 9). W samochodzie siedział Adolf HEMERLING (Włodzimierska 15), pracownik firmy „Scheibler i Grohman” w Łodzi.

Hemerling jechał do Warszawy, mając tam do załatwienia jakąś pilną sprawę.

W pewnym momencie podczas wymijania wozu, auto gwałtownie zarzuciło la mokrej szosie i wpadło do dwumetrowego rowu, wywracając się do góry kołami.

Okoliczni mieszkańcy z poszczątków rozbitego samochodu wydobyli ciężko rannych Kaczmarka i Hemerlinga. Autobusem przewieziono ich na dworzec autobusowy przy ulicy Lutomierskiej w Łodzi, dokąd wezwano pogotowie.

Lekarz stwierdził u Kaczmarka złamanie kręgosłupa i miednicy, oraz wewnętrzny krwó-

tok. Hemerling odniósł liczne ciężkie obrażenia na całym ciele.

Kaczmarka w stanie bezna-

Głęboko dotknięci żgonem

b. p. CUDEKA HERSZENBERGA

wyrazy szczerego współczucia Rodzinie oraz firmie M. Sz. Herszenberg, S-wie i Halberstadt S-cy składają

Z. Kempner i S-wie, Częstochowa

Gen. Haller w Łodzi

Jutrzejsze uroczystości związku hallerczyków

Dziś w sobotę o godz. 17.00 przybywa do Łodzi twórca armii polskiej we Francji gen. Józef Haller

Na dworcu Łódź - Kal. gen. Hallera powita delegacja chorągwi łódzkiej w towarzystwie delegacji poszczególnych kół zw. hallerczyków i przedstawicieli pokrewnych organizacji.

Gen. Haller uda się do siedziby związku przy ul. Sienkiewicza 49, gdzie weźmie udział w obradach prezydiów chorągwi przybyłych z całej Polski.

Właściwe uroczystości odbędą się w dniu jutrzejszym. O godz. 8-ej rano członkowie zw. hallerczyków

zbiórą się w Domu Ludowym przy ul. Przejazd 34, skąd wymaszerują pochodem do katedry na nabożeństwo.

Przed katedrą odbierze raport gen. Haller, poczym złożone zostaną wieńce na płycie Nieznanego Żołnierza oraz u stóp pomnika ks. Skorupki. Po nabożeństwie hallerczycy przedelfują ul. Piotrkowską na ul. 11 Listopada 21, gdzie w sali Tow. Śpiewaczego odbędą się oficjalna część zjazdu, nastąpi przemówienia powitalne i referaty. W godz. popołudniowych odbędą się obrady ścisłe.

92 osoby udekorowano

za zasługi na polu społecznym i przy porządkowaniu miasta

Wczoraj w godzinach południowych starosta grodzki dr. Henryk Mostowski udekorował Krzyżami Zasługi 92 osoby.

Złote Krzyże Zasługi otrzymały: Maria DĄBROWSKA, artystka dramatyczna, z okazji 50-lecia pracy scenicznej, oraz Józef KĘDZIERSKI i Franciszek STOLARSKI, za zasługi na polu pracy społecznej.

13 osób zostało udekorowanych Srebrnymi Krzyżami Zasługi.

Za specjalne zasługi przy wykonaniu zarządzeń sanitarnych w czasie akcji porządkowania miasta, udekorowanych zostało 65 osób Brązowymi Krzyżami Zasługi.

Za zasługi, na polu podniesienia stanu sanitarnego miasta w związku z akcją porządkową w miesiącach czerwcu i lipcu r. b. starosta grodzki udekorował Srebrnymi Krzyżami Zasługi zastępcę komendanta policji na m. Łódź, komisarza LEWANDOWSKIEGO, oraz pp. kierowników komisariatów komisarzy Józefa WIECKOWSKIEGO i Zygmunta BOROWSKIEGO.

Ponadto 8 posterunkowych otrzymało Brązowe Krzyże Zasługi.

Jan Tadeusz DOBROWOLSKI zastępca dyrektora wojewódzkiego biura Funduszu Pracy w Łodzi został odznaczony Medalem Niepodległości.

Przedstawiciele przemysłu w Grudziądzu

przedstawieni p. Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi

W czasie rautu, wydanego przez zarząd miejski z okazji pobytu w Grudziądzu Naczelnego Wodza, prezydent miasta p. Włodek przedstawił p. Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi szereg osób — przedstawicieli różnych instytucji i organizacji. Między innymi przedstawieni zostali przedstawiciele ciężkiego przemysłu grudziądzkiego w osobach pp. dyrektora Sztęgera (Unia), prezesa Mełupa (Ardal-Pepege), dyrektorów Jagodzińskiego i Wielogłowskiego (Herzfeld i Victoriuss) oraz dyr. inż. Handzelewicza (Pomorskie Zakłady Ceramiczne).

Pan Marszałek żywo interesował się położeniem ciężkiego przemysłu w Grudziądzu.

Indywidualne wyjazdy do:

Anglii
Belgii
Bułgarii
Danii
Francji
Grecji
Holandii
Italii
Jugosławii
Łotwy
Niemiec
Palestyny
Rumunii
Szwecji
Turcji
Węgier
i innych

Zapisy i informacje:

POLTOUR

Łódź, Traugutta 2,
tel. 107-86.

RADIO

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

5.35 Muzyka poranna (płyty).
7.45 Gimnastyka.
1.00 „Śpiewajmy piosenki” — audycja.
11.25 Z oper Rimskij-Korsakowa (płyty).
12.03 Audycja południowa.
14.00 Muzyka obiadowa.
15.00 „Serwus, holenderski śledzi” — słuchawisko.
15.30 Muzyka obiadowa.
16.05 Wiadomości gospodarcze.
16.30 Popołudniowy koncert.
16.50 „Nicolo Paganini” — felieton.
18.00 „Jesienne ramoty”.
18.30 Audycja dla Polaków zagranicą.
19.15 Wiazanki operetkowe.
20.35 Dziennik wieczorny.
21.00 Koncert muzyki lekkiej i tanecznej.

LONDYN (342)

21.00 Trio smyczkowe Roussela i Kwartet fortepianowy G-moll Faurego.

BRUKSELA (484)

21.00 Concerto grosso na organy z orkiestrą Haendla, Koncert wiolonczelowy Schumana i Symfonia z organami Saint-Saens.

PARYŻ (432)

21.15 „Opowieści Hoffmana” — operetka Offenbacha.

BORDEAUX (279)

21.30 „Lakme” — opera Delibesa.
KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)
20.15 „Dubarry” — operetka Milloeckeera.

MEDIOLAN (368)

21.00 „Tristan i Izolda” — opera R. Wagnera.

Czekamy na tani odbiornik!

Jego twórca dobrze się zasłuży i będzie miał zyski

Wiele sezonów radiowych mamy już poza sobą, a sprawa masowej produkcji i ratalnej sprzedaży popularnego odbiornika radiowego, niestety, jak dotychczas nie doczekała się rozwiązania.

Konieczność produkcji taniego, a dobrego odbiornika dla niezamożnych warstw została stwierdzona już przez wszystkich ponad wszelką wątpliwość. Za produkcją tego typu odbiornika opowiedziały się już wszystkie czynniki — a co najciekawsze, że nie odmawia słusności tej zasadniczej dla radiofonizacji kraju akcji również i przemysł radiowy.

Mimo, iż realizacja produkcji większej partii tanich odbiorników popularnych wydaje się być sprawą aż nazbyt prostą, to jednak, wbrew wszelkiej logice, weszła oia w jakieś zaczarowane koło, którego krąg po dziś dzień jest jednak zbyt silny, by niezaprzeczone potrzeby rozwijającej się szybko radiofonii polskiej mogły go przerwać.

Polski przemysł radiowy, eksploatujący od wielu lat zamkniętą warstwę społeczeństwa, musi wreszcie przyjść do przekonania, że ta forma pracy natrafi już w niedlu-

gim czasie na pustkę. Poprostu na- dejdzie dzień, w którym zabraknie tej ilości nabywców drogiej — nawet bardzo jeszcze dzisiaj drogiej — odbiorników luksusowych, któreby wystarczyły na podtrzymanie i dalszy normalny rozwój tak ważnej gałęzi przemysłu krajowego. Stąd prosty wniosek, że jak najszybciej szukać trzeba szerszych i nowych rynków zbytu.

Rynki te w Polsce, liczącej 35 milionów ludności, stoją jeszcze otworem i okazują polskiemu przemysłowi radiowemu nowe, szerokie horyzonty. Ten, kto pierwszy wyruszy na podbój tego zaniedbanego do dzisiaj jeszcze rynku, zasłuży się nie tylko dobrze sprawie społecznej, ale zrobi i uczciwie rentujący się interes handlowy.

Skrupulatnie przestrzegana i cieszna — naszym zdaniem pchawiona rzmachu — zasada dużego zysku przy mniejszym obrocie i małej ilości zamożnej klienteli, musi się

Kronika reporterska województwa łódzkiego

W Siomkach pod Piotrkowem dokonano włamania do sklepu spożywczego Spółdzielni Zw. Rezerw. Sprawy skradli z lokalu spółdzielni różne artykuły, wartości około 1.000 zł.

*

W Piotrkowie w sadzie okręgowym rozpoczął się ciekawy proces hr. K. OSTROWSKIEGO przeciwko zarządowi miasta Tomaszowa, o zwrot olbrzymich terenów, na których zbudowana jest większa część miasta. Tereny te w roku 1831 zostały skonfiskowane przez władze zaborcze za udział w powstaniu członków rodziny hr. Ostrowskiego. W roku 1869 gmina Tomaszowa tereny te wykupiła od władz zaborczych za blisko 130.000 rubli. Wyrok w tej sensacyjnej sprawie ma zapadć w dniu dzisiejszym. (1)

„Nowe oblicze Polski”

Wkrótce ukaże się książka S. Bałada pod tyt. „Nowe oblicze Polski” (Polskie partie polityczne 1913 — 1938)

Praca ta daje przekrój ewolucji politycznej społeczeństwa polskiego w ostatnich latach. Szczególnie obszernie omówiony został rozwój ruchu narodowego, O. N. R., Obozu pomajowego, ruchu ludowego, oraz przemiany w ruchu robotniczym (P. P. S., Z. Z. Z. i t. d.). Specjalne rozdziały poświęcone zostały tym konserwatystom, Stronnictwu Pracy, Stronnictwu Demokratycznemu, ruchowi pracowniczemu i t. d.

„TABARIN”
PAŹDZIERNIK
ROBERT and his 4 BEAUTIES
Atrakcja światowa
LAMBETH WALK
Najnowszy przebój taneczny
? KARUZELA ?

DOBRA INFORMACJA.
— Wczoraj zrobiłem kawał: udało mi się do biura informacyjnego i zażądałem informacji o sobie
— I co ci powiedzieli?
— Ostrzegli mnie przed samym sobą.

KINO
RIALTO
NAJWIĘKSZY SZLAGIER
PARYŻA I LONDYNU

UBÓSTWIANA

Areymelodyjna komedia, pełna humoru i pikanterii.

W r. tyt. ULUBIENICA CAŁEGO ŚWIATA

Marta Eggerth

Dzisiaj o g. 12 i 2
2 PORANKI 85 gr.
Ceny od

GRAND-KINO

Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Dzisiaj powtórzenie premiery!

Jedno z najwspanialszych osiągnięć filmowych

PROFESOR WILCZUR

wg. powieści T. Dołęgi-Mostowicza.

W r. gł.: Junosza-Stępowski, Œwiklińska, Barszczewska
Woszczerowicz, Relewicz-Ziemińska, Węgrzyn

Dzisiaj 2 poranki o godz. 12 i 2
Ceny 85 gr. i 1.09

Światła i cienie Łęczyckiego

Wrażenia z wycieczki dziennikarskiej po ziemi łódzkiej

(III) Jedną z najbardziej uderzających cech, jaką zdołaliśmy zanotować podczas wycieczki dziennikarskiej do ziemi Łęczyckiej, było powszechne na całej prowincji do-cenianie roli i znaczenia prasy polskiej. Prasa cieszy się tu szacunkiem i uznaniem o wiele jeszcze wyższym, niż w wielkich ośrodkach miejskich. Okoliczność ta znajdowała mocny wyraz zarówno w spontanicznych okrzykach na cześć prasy wychowanków uniwersytetu ludowego, czy zgromadzonych tłumów w Łęczycy, jak i w przemówieniach burmistrza Łęczycy p. Anusiaka, który stwierdził, że „powodzenie każdej pracy jest zależne od t. zw. dobrej prasy”, burmistrza Ozorkowa p. Kroppa, czy wreszcie jędrnych słów wójta Tumu.

Bądźcie spokojni, dzielni mieszkańcy ziemi Łęczyckiej! Prasa polska Łodzi nigdy nie szczędzi słów uznania i zachęty dla dobrej sprawy, a wszystkie wasze biedy i smutki, którym sami usiłujecie z trudem zaradzić, znajdują zawsze „dobrą prasę”!

Łęczyca

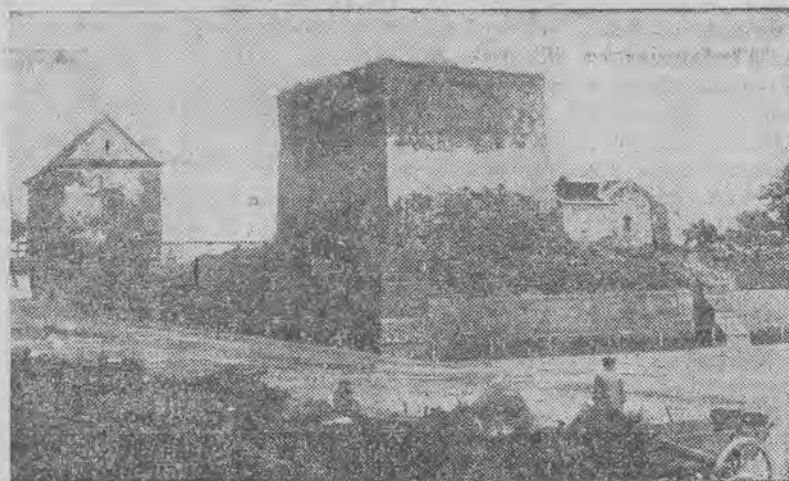
Sznur aut zajeżdża przed ruiny zamku Kazimierzowskiego, gdzie wita wycieczkę burmistrz Łęczycy p. Anusiak. Zgromadzony wokół tłum łęczycan nie skąpi wyrazów sympatii dla przedstawicieli prasy, a grupa dziewcząt w barwnych strojach ludowych wita nas piosenką na naszą cześć.

Zwiedzamy ruiny zamku królewskiego, świadectwo dumnej przeszłości historycznej tego miasta, którego początki sięgają czasów przedchrześcijaństwa, a nazwa jego

wymieniana już jest przez Wincetego Kadłuka.

Po obejrzeniu paru obiektów miejskich, udajemy się na śniadanie do zarządu miejskiego, podczas którego burmistrz Anusiak w obszernym referacie obrazuje nam ciężką dolę Łęczycy. A dola ta jest naprawdę smutna. Z dawnego dumnego miasta wojewódzkiego, ośrodka całej ziemi łęczyckiej, pozostało obecnie małe miasto, liczące niespełna 12 tysięcy mieszkańców, zupełnie pozabawione przemysłu i dzięki udoskonalonej komunikacji tracące coraz bardziej znaczenie centrum zakupu dla okolicy. To też miasto to liczy obecnie przeszło 3000 półbezrobotnych, wyciągających rękę po pomoc z funduszy publicznych. Nie dziwnego, że z budżetu miejskiego, uszczuplonego od roku 1934 do 200 tysięcy złotych rocznie, 25 procent idzie na opiekę społeczną i zdrowie publiczne, a z reszty już nie nie pozostaje na niezbędne inwestycje miejskie.

A jednak mimo wszystko samorząd miejski Łęczycy nie opuścił rąk i wykorzystując pewne sprzyjające okoliczności, może się pościć o poważnym dobrokiem. A więc z rozebranego budynku pocerkiewnego zbudowano ładne kąpielisko miejskie, gruzy rozebranej cerkwi posłużyły dla wzmocnienia nawierzchni targowicy miejskiej dla zwierząt, a kamień z fasady tejże przeznaczony został na budowę rzeźni. Ogromna ilość robót ziemnych przy budowie boisk sportowych, porządkowaniu miasta i rozszerzaniu kanału w parku miejskim wykonana została bezpłatnie, bo aż 80 proc. tych robót. Wykona-

Ruiny zamku Kazimierzowskiego w Łęczycy

no to w ten sposób, że korzystający z pomocy zimowej i opieki społecznej „odrabiali” otrzymywane zapomogi, a czynili to tym chętniej, że za każdy przepracowany dzień otrzymywali dodatkowo kilogram chleba. Jest to jeszcze jeden wymowny dowód nędzy bezrobotnych Łęczycy.

Wielkie nadzieje przywiązuje Łęczyca do posiadania garnizonu wojskowego. Przed kilku miesiącami Wódz Naczelny Marszałek Smigły-Rydz przyrzekł Łęczycy przydzielenie garnizonu wojskowego, gdy zostaną wybudowane koszary. Odpowiednie starania zostały rozpoczęte i trzeba wyrazić nadzieję, że w niedługim czasie zostaną one zrealizowane, a to dzielne prastare miasto dozna poprawy swej niewesołej doli.

Topola Królewska i Parzęczew

O zmroku już ruszamy dalej. Wiesz Topola Królewska. Zwiedzamy mleczarnię udziałową, która rozrasta się wspaniale, gromadząc coraz więcej członków. Jest ona już obec-

nie prawie całkowicie zmechanizowana, ale rozmiary jej nie wystarczają i wkrótce ma się rozpocząć budowa nowej mleczarni, zupełnie nowoczesnej.

Odwiedzamy także spółdzielnię rolniczo-handlową, której kierownik opowiada nam obszernie o ruchu spółdzielczym okolicy, który z roku na rok zyskuje na sile i rozpiętości działania. Gdy mowa jest o kasie Stefczyka, działającej w ścisłym kontakcie ze spółdzielnią, okazuje się, że i tu w okresie niespokojnych dni końca września i początku października dało się odczuć gwałtowne wycofywanie wkładów, ale prawie wszystkie wycofane oszczędności już wpłynęły z powrotem.

Jedziemy dalej. Oglądamy drogę Łęczyca — Parski, wykonanej z inicjatywy p. premiera Składkowskiego; podziwiamy piękny pomnik ku czci walk legionowych w Gostkowie, wzniesiony z jednego 4-metrowej wysokości masywu granitowego; wreszcie przybywamy do osady Parzęczew, która poszczycić się może niedawno wykończonym pię-

knym gmachem szkoły powszechnej. Kierownik szkoły oprowadza nas po swym królestwie, opowiada z jakim trudem zdobyto niezbędne fundusze na wzniesienie gmachu (ogólny koszt przeszło 45.000 zł.) o jak wielką, palącą była potrzeba wybudowania tej szkoły. Inspektor Sobocki informuje nas, że osada Parzęczew była dawniej słynna ze swych rozpraw nożowych i panoszenia się niebezpiecznych elementów. Obecnie, dzięki rozumnej akcji kilku jednostek i dzięki wpływowi szkoły, stosunki te zmieniają się z dnia na dzień na lepsze, młodzież garnie się do nauki i stowarzyszeń, a zacieka-wione twarze tłumy, który zgromadził się wokół nas były tego najlepszą ilustracją.

Zegnamy wreszcie Parzęczew i syci wrażen wracamy do Ozorkowa, gdzie zarząd miejski podejmuje nas obiadem.

Znajdujemy się znowu w atmosferze niezmiernie serdecznej i ciepłej, a sypanie się jak z rogu obfitości przemówienia dostojników wciąż na nowo podkreślają znaczenie prasy, jej rolę i zasługi, a wiwatom i toastom na naszą cześć wprost nie ma końca.

Jeden z przedstawicieli dziennikarstwa w odpowiedzi podnosi za-sługę wódcy ziemi łódzkiej p. wojewody Józewskiego, inicjatora wycieczek dziennikarskich na prowincję łódzką, po czym ze wzruszeniem składa hołd twórczym wysiłkom i niezmordowanej pracy działaczy ziemi Łęczyckiej, wznosząc toast za pomyślność jej mieszkańców.

W serdecznym nastroju obiad przeciągnął się do późnych godzin nocnych, po czym żegnani owacyjnie ruszamy wreszcie ku naszej za-dymionej Łodzi.

E. KRON

Na ławie oskarżonych

Kulisy pewnego dramatu

Zerwał z narzeczoną, przekonawszy się, że trudni się nierządem

Przed dwoma dniami donosiliśmy o tragedii, jaka rozegrała się w korytarzu domu przy ul. Żymnej 4. Janina ŚRUBA oblała kwasem solnym swego narzeczonego Jana Wilhelma JAWORSKIEGO, syna właściciela posesji.

Tym zajęcia była historia jakich wiele... Obiecał ożenek, a po tym wycofał się. Chciała się zemścić, chlusnęła kwasem solnym. Na szczęście zdołał się w ostatniej chwili usunąć i nie zrobiła mu krzywdy.

Drobne wydarzenie w kołowiecie wielkich wypadków wielkiego miasta. Gdyby nie kulisy, Kulisy, które stały się dostępne na wczorajszej rozprawie sądowej.

Śruba i Jaworski stanęli przed stołem sędziowskim. On jako obwiniony, ona jako świadek oskarżenia. Zapim bowiem zdecydowała się zemścić, złożyła w komisariacie zarządzenie, że przywłaszczył sobie kilka przedmiotów, stanowiących jej własność. Niezależnie więc od sprawy, którą będzie miała ona za oblańnię kwasem solnym, teraz odpowiada on za przywłaszczenie.

Oskarżony nie przyznaje się do winy. Owszem, żył przez dłuższy

czas z Śrubową, którą poznał w Warszawie, a która przedstawiła mu się jako ekspedientka. Chciał się z nią żenić. I on i jego rodzina chętnie widywali ją u siebie w domu. Przyjmowali drobne prezenty, które przywoziła z Warszawy. Ale po tym nastąpiło przykre rozczarowanie. Któregoś dnia pojechał do Warszawy. W mieszkaniu narzeczonej zastał jakiegoś mężczyznę, który w sposób zupełnie jednoznaczny dał mu do zrozumienia, że Śrubowa trudni się... nierządem. Zarabiała ciądem...

To było przyczyną zerwania. Inaczej przedstawia całą sprawę Śrubowa. Była studentką. Nie miała pieniędzy by ukończyć studia

Znalazła się na ulicy. Nędza pchnęła ją w objęcia nierządu. Istotnie początkowo nie zdradzała się przed Jaworskim. Kochała go. Chciała jeszcze przez pewien czas zarobkować ciądem, aby zebrać trochę pieniędzy i zacząć żyć uczciwie u boku ukochanego.

Gdy dowiedział się jak zarabiała, był istotnie początkowo nieprzejmowany, po tym pogodził się z tą myślą. Nadal z nią żył. Nadal przyjmował prezenty...

Teraz, gdy odmawia małżeństwa, które obiecał, powinien oddać wszystko.

Sąd, po wystuchaniu stron i świadków, zapowiedział ogłoszenie wyroku na dzień 24 b. m.

Podczas snu konwojentów więzień, skuty kajdanami, wyskoczył z pociągu

Dwaj starsi posterunkowi z Mysłowic: Ryszard BEDNAREK i Ludwik SZCZOKA odpowiadali w dniu wczorajszym przed sądem o nieumyślne ułatwienie ucieczki więźniowi Konstantemu Wojciechowskiemu, którego mieli konwojować ze Śląska do Otwocka, do sądu i z powrotem do Mysłowic.

Policjanci ulokowali się wraz z więźniem w przedziale. Był on skuty kajdanami, a niezależnie od tego, jeden z posterunkowych przyczepił łańcuszek kajdana do swojej ręki.

Była noc. Zmęczeni długą służbą policjanci zasnęli. Wykorzystał to więzień. Zdołał odcepić łańcuszek

wiązujący go z policjantem i wymknął się, skuty jeszcze, na korytarz.

Tu znalazł go konduktor. W momencie, gdy chciał go ująć, złodziej nie zważając, że pociąg znajduje się w pełnym biegu, a on ma skrupowane ręce, wyskoczył.

Konduktor zatrzymał pociąg, obudził konwojantów i wszczęło poszukiwanie. Nie trwały długo. Złodzieja znaleziono w pobliżu. Był nieprzytomny, ponieważ padając uderzył głową o szynę.

Ponieważ dotychczasowa służba obu podsądnych była nienaganna skazani zostali tylko po miesiącu aresztu z zawieszeniem na dwa lata.

Trzyrozprawy sądowe o podrzucenie dzieci

Przed sądem toczyły się wczoraj trzy rozprawy o podrzucenie dzieci. W pierwszej odpowiadali małżonkowie Józef i Aniela SZCZEPANIAKOWIE, oskarżeni o pozostawienie dwojga swych dzieci w wydziale opieki społecznej.

Przyznali się do winy i wyjaśnili pobudki, jakie nimi kierowały. Szczepaniak, człowiek ze średnim wykształceniem, pracował na robotach sezonowych, zarabiając 24 zł tygodniowo. Mieszkał z dziećmi u matki, w domach Stillera. Niedawno, gdy uległy one rozbićce, stracili dach nad głową. Zwracali się o pomoc do władz miejskich, ale im odmówiono. Postanowili więc pozostawić dzieci, aby zwrócić na siebie uwagę i zmusić miasto do udzielenia pomocy.

Sąd skazał Szczepaniaków po 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem.

W drugiej sprawie odpowiadał Aleksander ZARZYCKI, również sezonowiec. Któregoś dnia na odcinek robót, gdzie pracował Zarzycki, przybyła jego żona z zawiniątkiem pod pachą. Pozostawiła zawiniątko i pośpiesznie oddała się. Zarzycki ekontrolował zawartość, a gdy stwierdził, że żona przyniosła mu dziecko, pozostawił je również i zbiegł z robót.

Został ujęty po pewnym czasie i postawiony w stan oskarżenia za porzucenie niemowlęcia.

Na rozprawie okazało się, iż Zarzycki, ilekroć zarabiał, nie przychodził w ogóle do domu, a gdy trafił zajęcie, błagał, aby go żona przygarnęła. Zarzycka, nie mogąc sobie dać rady z mężem, pozostawiła mu dziecko.

Zarzycki skazany został na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata.

W trzeciej wreszcie sprawie odpowiadała Janina WOJTCZAK, służąca z Aleksandrowa, która podrzuciła swe nieślubne dziecko na jednej z ulic łódzkich. Została skazana na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem.

Deprawował młode dziewczęta

Witold GLIWNY stanął przed sądem okręgowym w Łodzi za deprawowanie młodych dziewcząt, które zwabiał do siebie pod pozorem ożenku.

Gliwny grasował przeważnie na salach tańca. Tu poznawał młode, niedoświadczone dziewczęta, uwodził je, zabierał do siebie, zmuszał do uległości, a potem wyrzucał na bruk. Gdy któraś z ofiar próbowała waleczyć o swe prawa, bił ją i maltretował.

Jedną z ofiar złożyła zameldowanie. W jej ślady poszły inne. Gliwny, mimo, że się ukrywał, został ujęty i wczoraj skazany na 2 lata więzienia.

Dwaj rzeźnicy obrazili policję

Przed sądem grodzkim odpowiadał wczoraj dwaj rzeźnicy Alfons WAGNER i Helmut KLEINMAN, oskarżeni o obrazę policji.

Oskarżeni, jadąc furgonem z mięsem, zostali zatrzymani przez policję, która zwróciła im uwagę, iż jedzą bez światła. Na tym tle doszło do scyzji i awantury, w trakcie której rzeźnicy dopuścili się słownej obrazę policji.

Ponieważ nie wszystkie okoliczności zajęcia zostały wczoraj odtworzone, sąd postanowił sprawę odroczyć dla przesłuchania dodatkowych świadków.

Zestawań koncertowej

Recital szopenowski H. Sztompki.

Mimo zapowiedzi recitalu fortepianowego, który jest postrachem dla większości słuchaczy koncertowych, mimo, że program był poświęcony twórczości jednego kompozytora, co wytwarza jednostajność w nastroju, i mimo, że koncertanta Łódź słyszała tylko przez radio, co nie jest jednoznacznie z koncertem „żywym”, sala filharmonii wypełniła się dość licznie doborową, muzykującą publicznością, co jest dobrym horoskopem na przyszłość.

Dla słuchacza o uchu wykształconym, słuchacza, który reaguje na wal ry artystycznej interpretacji świadomej, t. j. według pewnego ustalonego już krytycyzmu, ucieżnionego od przypadkowości nastroju, gra p. Henryka Sztompki jest źródłem wrażeń artystycznych o wysokiej skali. Nie wiem, jak traktuje ten artysta Bacha, Beethovena. Przypuszczam, że w przynależnym tym klasykom wyraził i siłę. Ale znacznie trudniej jest uporać się z Szopenem, bo szopenista się rodzi, a nie może być wytworem szkoły. Pan Sztompka jest mimo młodego wieku, pianistą „starej daty” — piszę to nie w formie zarzutu. Nie operuje kolorystyką i jaskrawością efektów, odpowiadających utworom nowoczesnym, a jest przedstawicielem czystego pianizmu, hodowanego w tradycji Rubinsteina, Bülowów, Paderewskich, a dlatego traktuje Szopena w przynależnej mierze nastroju z cichym wykorzystaniem linii fortepianowej utworu.

Tradycje wykonywania szopenowskich poematów bywają przez większość pianistów doprowadzane do jaskrawej przesady przez akrobacyjne wirtuozostwo i zastosowanie nadmiernie szybkiego tempa

i brutalnej niemal siły. Pan Sztompka we wszystkich czterech Belladach wykazał, że jego sztuka odtwórcza nie pyszni się sama środkami wytwórczymi, ba, nawet zapomniał o technice i całym arsenale nowoczesnego sztukmistrzostwa i godzimy się nawet na pewne uchybienia palcowe. W tym tkwi właśnie siła p. Sztompki jako tłumacza szopenowskiej muzyki, siła, zmuszająca słuchacza do wspięcia się na wyżyny prawdziwej sztuki.

Dруга część była poświęcona utworom o mniejszym zakresie, a wielkim w treści.

Na wyróżnienie zasługują „Mazurek Cis-moll op. 50”, „Walc As-dur op. 42” i „Scherzo B-moll”.

Dodać wypada, że sala filharmonii po gruntownym obecnie remoncie przedstawia miłe wnętrze, jak przystało na świątynię sztuki. Jedyne krzesła winny być poddane szczegółowej rewizji, gdyż większość ich skrzypki i nie wszystkie są jednakowo wygodne przez nierównomierne rozmieszczenie rzędów.

F. HALPERN.

TEATRY

TEATR POLSKI

Dziś o godz. 20.30 ostatnie powtórzenie komedii E. Rostanda „Cyrano de Bergerac”.

Jutro o godz. 16-ej (również poraz ostatni) komedia Laszla „W perfumierii”.

„MAJOR BARBARA”

„Major Barbara” B. Shawa to jedna z tych zdrowych sztuk, której stosunek do rzeczywistości jest męski i pozytywny, to sztuka, której jedną z zasadniczych tez stanowi — jakże aktualnie dzisiaj twierdzenie — że najwznieślej idea wymaga poparcia siły realnej a nawet (jak konkluduje autor przez usta Andershafa) karabinów i armat.

Premiera „Majora Barbary” odbędzie się jutro o godz. 20.30. Reżyserował dyr. Karol Borowski, dekoracje K. Mackiewicz.

W roli tytułowej Barbara Ludwiana ka.

TEATR POPULARNY

Dziś o 20.15 a w niedzielę dwukrotnie: o 15.30 i 20.15 ostatnie powtórzenia sztuki K. H. Ostrowskiego „Przeprowadzka”.

„KOT W BUTACH”

Dzisiaj o godz. 18-ej odbędzie się uroczyste otwarcie sezonu jesienno-zimowego w teatrze „Kot w butach”.

Dana będzie premiera bajki Marii Kownackiej „O Zaczku Szkolaczku i o Sowidrzeale, co jeden kochał szkołę a ten drugi wcale”.

TEATR W FILHARMONII

„Burza” Szekspira dana będzie dzisiaj dwukrotnie: o godz. 16.15 i o 21.15

Sąd starościński skazał:

— Mieczysława OFMANA, bież stałego miejsca zamieszkania, na 3 tygodnie bezwzględnie aresztu i 10 złotych grzywny, za uprawianie oszukańczej gry w „3 karty” przed domem nr. 6 przy ul. Dworskiej.

5 osób na areszt bezwzględny do 7 dni za zakłócenie spokoju publicznego 7 handlarzy ulicznych na areszt bezwzględny do 14 dni za tamowanie ruchu ulicznego i nielegalne uprawianie handlu.

3 osoby na grzywny do 200 złotych za niewpłacenie do ubezpieczalni społecznej potrąconych pracownikom skła dek. (1)

Wyjazdy indywidualne do:

Francji, Anglii, Belgii, Niemiec i Szwajcarii

Pobyty ryczałtowe w ITALII

(Florence, Wenecja, Rzym, Neapol, Capri, Sycylia)

P. B. P.

AIRGOS

Łódź, Piotrkowska 60, telefon 104-00

Prof. HALPERN

Zapisy na lekcje muzyki

AL. KOŚCIUSZKI 53

4-5

Dnia 6 listopada każdy obywatel spełni swój obowiązek i przez oddanie głosu zadecyduje o wyborze posłów

Nowe prądy gospodarcze

Wydatki na zbrojenia, a szczególnie na ostatnią mobilizację zwiększyły znacznie obieg banknotów w wielu krajach; rząd francuski zadłużył się w instytucji emisyjnej na sumy miliardowe, emisja banknotów w Niemczech zwiększyła się we wrześniu o równowartość 100 mil. funtów ang. Wzrost wydatków wojskowych i tezauryzacja gotówki spowodowały zwiększenie się obiegu we wszy- stkich niemal krajach Europy.

Wskazując na powyższe „The Financial News“ zwracają uwagę, iż mnożą się oznaki wkraczania w okres inflacyjny w skali światowej.

Ponieważ kwestia przyszłego ukształtowania się stosunków walutowych na świecie obchodzi żywo Polskę, nie od rzeczy będzie bliżej rozpatrzyć tę sprawę.

W państwach zachodnich drogę inflacji utorowała polityka taniego pieniądza. Następnie wzrost zapasów złota dostarczył podstawy do podjęcia ekspansji kredytowej, zaś zbrojenia i inwestycje publiczne spowodowały wydatki, które bezpośrednio były źródłem inflacji.

Jeżeli jednak inflacja była przez długi czas hamowana, wynikało to przede wszystkim z obawy, że St. Zjednoczone obniżą ceny złota i tym samym sparaliżują jej zbawienne skutki. Pewną rolę w hamowaniu inflacji odgrywały również obawy wojenne w ciągu lat 1937-38 oraz walka amerykańskich kół gospodarczych z polityką prez. Roosevelta.

Obecnie obawy co do obniżki ceny złota pierzchnęły; porozumienie między prez. Rooseveltem a kołami gospodarczymi zdaje się być na dobrej drodze, zaś układ monachijski zażegnał wojnę najmniej na kilka miesięcy.

Z drugiej strony czynniki inflacyjne nie zeszły dookoła. Mianowicie złoto w dużej ilości wyszło z ukrycia i powiększyło zapasy. Produkcja złota dokonywa się w niesłabnącym tempie, przy czym kruszec ten nie jest już przez St. Zjednoczone „sterwilizowany“. We Francji ma nastąpić przeszacowanie za pasów złota instytucji emisyjnej. Polityka taniego pieniądza nie przestaje być w dalszym ciągu nakazem chwili.

Te prądy inflacyjne mogą po ciągnąć za sobą ważne skutki zarówno gospodarcze, jak i polityczne.

Pod względem gospodarczym możliwy jest wzrost cen w poszczególnych krajach wraz z silnym ożywieniem produkcji i obrotów oraz spekulacji giełdowej. Zredukowałyby to w dużej mierze ciężar zadłużenia publicznego w wypadku nawet, gdyby nie nastąpiła dalsza deprecjacja poszczególnych walut.

Wzrost światowych cen surowców powiększyłby siłę nabywczą krajów produkujących surowce. Ta okoliczność wpłynęłaby dodatnio na eksport krajów przemysłowych. Poza tym, ożywienie w St. Zjednoczonych zredukowałyby ich nadwyżkę eksportową, która stanowi czynnik zaburzenia w gospodarce światowej.

Z politycznego punktu widzenia, ożywienie inflacyjne zmniejszyłoby bezrobocie w krajach demokratycznych. Państwa totalne skorzystałyby zaś z tego ożywienia, aby zwiększyć swój eksport zagranicę, co wywarłoby łagodzący wpływ na ich nastroje w polityce zewnętrznej.

Jak widzimy świat stoi obecnie przed nową erą w polityce finansowo-walutowej. Od kie-

Jak płatnicy mogą się bronić

przeciwko wymiarom podatku dochodowego?

W związku z kończącymi się pracami urzędów skarbowych nad wymiarem podatku dochodowego oraz przewidywanymi odwołaniami od nakazów płatniczych, aktualne staje się zagadnienie uprawnień płatników w postępowaniu odwoławczym.

Ordynacja podatkowa zagwarantowała płatnikom szereg uprawnień w postępowaniu wymiarowym i odwoławczym.

Ważnym uprawnieniem przysługującym płatnikowi jeszcze przed wniesieniem odwołania jest przewidziane prawo żądania ustnych informacji o podstawach wymiaru oraz prawo żądania — w drodze pisemnego podania — uzasadnienia wymiaru na piśmie.

Prawo to przedstawia dla płatnika wielkie znaczenie, gdyż pozwalając na żądanie informacji lub uzasadnienia wymiaru, tj. przedstawienia sobie wszelkich okoliczności faktycznych i prawnych, które władza wzięła pod uwagę przy wymiarze podatku, daje płatnikowi możność przegotowania należytej i celowej obrony. Zgodnie z orzecznictwem N. T. A., płatnik ma prawo żądać, aby go powiadomiono nie tylko ogólnikowo o środkach dowodowych, którymi się władze posługiwały przy ustalaniu wymiaru, lecz także o treści danych uzyskanych za pomocą odnośnego środka dowodowego, w szczególności o treści opinii biegłego i wyjaśnieniach informatora.

Udzielenie płatnikowi informacji ustnych nie wyłącza udzielenia nadto uzasadnienia wymiaru na piśmie.

Wniesienie podania o wydanie uzasadnienia wymiaru na piśmie zawieszają bieg terminu odwoławczego do dnia, w którym uzasadnienie to zostanie do rąk. Na skutek zawieszenia biegu terminu odwoławczego — okresu czasu, jaki upłynął od dnia wniesienia prośby o wydanie uzasadnienia wymiaru na piśmie aż do dnia, w którym uzasadnienie zostało doręczone płatnikowi, nie wlicza się do biegu terminu odwoławczego, czas zaś, który upłynął przed dniem wniesienia prośby, wlicza się do biegu terminu.

Płatnik ma prawo żądać wydania odpisów protokołów, zawierających istotne części opinii biegłych i zeznań świadków. Żądanie to może płatnik postawić bądź w podaniu o udzielenie uzasadnienia wymiaru na piśmie, bądź w osobnym podaniu.

Uprawnienia płatników w postępowaniu odwoławczym sprwadają się do dwóch następujących uprawnień:

a) prawo składania dowodów na poparcie twierdzeń odwołania,

b) prawa złożenia ustnych wyjaśnień na posiedzeniu komisji odwoławczej.

Odwołanie powinno zawierać wskazanie konkretnych zarzutów przeciwko ustaleniom władzy wymiarowej oraz wskazanie środków dowodowych dla stwierdzenia prawdziwości przytoczonych w odwołaniu twierdzeń. Na poparcie twierdzeń odwołania można składać wszelkie dowody pisemne, powoływać na swój koszt świadków i biegłych dla stwierdzenia pewnych okoliczności (okoliczności te płatnik

musi ściśle określić), przedstawiać do przejrzania księgi handlowe, gospodarcze, zapiski, notatki, dokumenty, korespondencję itp. Nie może jednak płatnik powoływać się na dowody, których nie przedstawił, mimo, iż był do tego obowiązany bądź z ustawy, bądź na wezwanie władzy, chyba, że usprawiedliwi niemożność przedstawienia tych dowodów w terminie, wskazanym przez władzę.

W razie powołania się płatnika na dowody, nie znajdujące się u niego, lecz np. przedłożone innej władzy skarbowej, władza ma obowiązek zażądać tych dowodów od tej władzy lub wyznaczyć płatnikowi odpowiedni termin do ich przedłożenia, przy czym nie może pominąć tych dowodów dlatego, że zostały one przedstawione po upływie terminu odwoławczego.

Płatnik może się także powołać na dowody przedłożone w latach ubiegłych i znajdujące się w aktach wymiarowych.

Wnioski dowodowe płatnika o wezwanie świadków i biegłych, złożone w terminie, o ile sprecyzowano ściśle okoliczności, na jakie je powołano, wiąże władzę skarbową, która musi zaoferowane dowody przeprowadzić. Wnioski dowodowe przedstawione po terminie w zasadzie nie są wiążące dla władzy, która nie jest obowiązana ich uwzględnić; ustawa nie zabrania władzy uwzględnienia takiego materiału.

Gdy płatnik wyrazi życzenie złożenia ustnych wyjaśnień, władza winna go zawiadomić o terminie rozpoznania odwołania przynajmniej na 7 dni przed posiedzeniem komisji odwoławczej. Prawo złożenia wyjaśnień służy płatnikowi tylko wtedy, gdy rozstrzygnięcie odwołania należy

do komisji odwoławczej, np. przy podatku dochodowym, natomiast we wszystkich innych wypadkach np. przy podatku od nieruchomości, dla których komisja odwoławcza nie jest właściwa, płatnikowi nie służy prawo złożenia wyjaśnień, co nie wyklucza jednak możliwości wezwania płatnika do złożenia wyjaśnień przez samą władzę. Warunkiem wykonania wspomnianego prawa jest uiszczenie przez płatnika przy wniesieniu odwołania opłaty w wysokości półtora procent od kwoty spornego podatku, jednak nie mniej niż 2 złote i nie więcej niż 50 złotych. W razie całkowitego lub nawet częściowego uwzględnienia odwołania opłata ta podlega zwrotowi.

Opłata winna być uiszczona w terminie odwoławczym (tj. jeżeli chodzi o podatek dochodowy, w ciągu 30 dni od doręczenia nakazu płatniczego). W razie niezłożenia przez płatnika przepisanej opłaty, władza nie ma obowiązku ani zawiadomić go o terminie rozpoznania jego odwołania, ani nawet wezwać go do uiszczenia opłaty.

Samo zawiadomienie płatnika o terminie posiedzenia komisji odwoławczej nie wystarczy, jeśli nie dano mu także faktycznej możności złożenia przed komisją wyjaśnień.

Rola płatnika na posiedzeniu komisji odwoławczej ogranicza się jednak tylko do składania ustnych wyjaśnień oraz zgłaszania wniosków w granicach złożonego odwołania, stawianie zaś nowych zarzutów i ofiarowanie nowych dowodów, sprzecznych z żądaniem odwołania lub wybiegających poza nie, jest niedopuszczalne.

Papiery — nadal bez zmian

Publiczność interesuje się akcjami

Na rynku walorów tendencja w dalszym ciągu była utrzymana. Kursy papierów wartościowych nie wykazywały zmian, przy usposobieniu spokojnym.

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna poprawiła się o 25 pkt. Obracano nią po kursie 65,99 w placeniu, 66,40 w żądaniu.

3 proc. pożyczka inwestycyjna miała tendencję zniżkową; za I em. płacono o 50 pkt. mniej niż onegdaj a mianowicie 83,50 kupno, 84 sprzedaż.

Identycznej niżłki doznała II em. tej pożyczki, za którą płacono 84,25, żądano 84,75. Seriami I em. nie obracano, II — bez zmian 95,50 i 96.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) utrzymała się na poziomie poprzednim. W dalszym ciągu obracano nią po 42,60 w kupnie, 43,10 w sprzedaży.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna obniżyła się o 25 pkt: za grubsze odcinki płacono 67,50, żądano 68,

zaś za drobne — 67,25 kupno, 67,75 sprzedaż.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie ser. V. poprawiły swój kurs o 10 pkt. Obracano nimi po 63,75 w placeniu, 64,25 w żądaniu.

5 proc. listy zastawne m. Warszawy miały tendencję mocniejszą; listami z 1933 roku obracano po 73,75 kupno, 74,25 sprzedaż za odcinki grubsze, zaś 74,25 kupno, 74,75 sprzedaż za drobne. Jeżeli chodzi o listy z 1936 roku, to obracano jedynie drobnymi po kursie 72 w placeniu, 72,50 w żądaniu.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi z roku 1933 utrzymały się na ogół na poziomie poprzednim. Obracano nimi po 66 kupno, 66,50 sprzedaż.

Na rynku akcyjnym — tendencja również utrzymana. Akcjami Banku Polskiego nadal obracano po 125,50 kupno, 126,50 sprzedaż. Po dłuższej przerwie obracano również akcjami Zakładów Zyrardowskich po kursie 59,75 w placeniu, 60,75 w żądaniu.

Stworzenie P.K.O. w Niemczech

Działalność jej rozszerzona na całą Rzeszę

Na mocy zarządzeń kanclerza Hitlera rozszerzona zostaje działalność austriackiej Pocztowej Kasy Oszczędności na obszar całej Rzeszy. Jest to niezmiernie ważny fakt, gdyż dotąd na terenie Rzeszy działały jedynie kasy lokalne i banki, natomiast P. K. O. prowadziła jedynie obrót czekowy. Przez szereg lat instytucje te przeciwstawiały się stworzeniu przez P. K. O. działu oszczędnościowego pomimo, że we wszystkich państwach Europy na czoło oszczędnictwa wybiły się P. K. O. jako zbiornice oszczędności szerokiej rzeszy. Ostatnie zarządzenie w dziedzinie finansów niemieckich otwiera nową erę

sieci zbiornic zostaje włączonych przeszło 47.000 niemieckich urzędów i agencji pocztowych. Ponadto 16.000 listonoszy wiejskich będzie również przyjmować wpłaty oszczędnościowe i dokonywać wypłat. W ten sposób P. K. O. niemiecka będzie rozporządzała olbrzymią siecią przeszło 63.000 zbiornic. Organizacja i zasady działania są zupełnie podobne do naszej PKO.

Jak wynika z głosów prasy niemieckiej Niemcy przywiązują do nowopowstałej P. K. O. wielkie znaczenie uważając, że mimo istnienia w państwie wielu zasobnych instytucji finansowych, P. K. O. wypelni lukę, jaka dotychczas istniała w niemieckiej gospodarce narodowej.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie, tendencja dla dewiz była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 289,70, Kopenhaga 112,95, Bełgia 90, Londyn 25,29, Nowy Jork 5,31,88, Nowy Jork - kabel 5,32, Oslo 127, Paryż 14,14, Praga 18,28, Montreal 5,25,50, Zurych 120,75. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5,29, kanadyjskie 5,22, floreny holenderskie 288,70, franki francuskie 14,08, szwajcarskie — 120,25, funty angielskie 25,20, palestyńskie 24,50, guldery gdańskie 99,75, belgijskie 89,75, korony czeskie odcinki do 100 koron 10,40, korony duńskie 112,40, norweskie 126,35, szwedzkie 129,70, liry włoskie odcinki do 100 lirów 19,40, marki fińskie 11, niemieckie srebrne 89.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była również utrzymana, przy większych obrotach 4 i pół proc. pożyczka wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. — 83,75, II em. — 84,50, seria 95,75, 4 proc. dolarowa — 42,85, 4 i pół proc. pożyczka wewnętrzną 66,13, 4 proc. konsolidacyjna 61,75, drobne odcinki 67,50, 5 proc. Warszawy z roku 1933 — 73,50 — 74,15 — 74, odcinki po 1.000 zł. — 74,50, 5 proc. Warszawy z r. 1936 — drobne odcinki 71,25 — 72,25, 5 proc. Łodzi z roku 1933 — 66,25, 4 i pół proc. ziemskie 63,75 — 64, 4 i pół proc. L. Z. Lwowa 64,25.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja była niejednorodna, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 126, Cukier 37,75, Węgiel 35,75 — 36, Lillpoppy 38—38,25, Modrzewie 20, Ostrowiec 64,75 — 65, Norblin 102, Starachowice 44,25 — 44, Zyrardow 60,25. W obrotach prywatnych: 3 proc. państwowa renta ziemiska odcinki po 1.000 zł. — 53,25, odcinki po 500 złotych — 58,50, po 100 zł. — 82.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

trans. sprzedaż kupne
Dolarówka 42,80
Inw. I em. 84,25
Inw. II em. 85,25
Konsolid. 67,75
Wewn. 66,00
Bank Polski 126,00 126,00
Tendencja utrzymana.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Zyto I 14,75 — 15,00
Pszonica jednolita 20,75 — 21,25
Pszonica zbierana 20,50 — 20,75
Jęczmień brow. 17,00 — 17,50
Jęczmień przem. 15,00 — 15,50
Owies I gat. 16,75 — 17,25
Owies II gat. 16,25 — 16,75

36,00 — 37,00
32,75 — 33,75
25,75 — 26,75
23,75 — 24,75

Mąka psz. razowa 27,25 — 28,25
Mąka psz. pastewna 13,50 — 15,50
Mąka żytnia 25,00 — 26,00
25,25 — 26,25

Mąka żyt. raz. 20,00 — 21,00
Otręby pszenne gr. 9,50 — 9,75
Otręby psz. średnie 9,25 — 9,50
Otręby żytnie 8,50 — 8,75
Gryka 19,25 — 19,75

Kasza gryczana 36,00 — 37,00
Groch polny 26,50 — 28,50
Groch Victoria 29,50 — 31,00
Rzepak ozimy 42,50 — 43,50
Mak niebieski 64,00 — 68,00
Rzepak jary 47,00 — 48,50

Tendencja spokojna.
Ogólny obrót: 2.280 tonn.

NOTOWANIA BAWELNY

NOWY JORK.
Otwarcie z dnia 21.X
Grudzień 8,40, styczeń 8,31, marzec 8,30, maj 8,14, lipiec 8,01, październik 7,70.
LIVERPOOL.
Otwarcie z dnia 21.X
Grudzień —, styczeń 4,83, marzec 4,81, maj 4,77, lipiec 4,73.
BREMA.
Otwarcie z dnia 21.X
Grudzień 9,55, styczeń 9,55, marzec 9,65, maj 9,70, lipiec 9,73.

58 procent złota w skarbie Stanów Zjednoczonych

N.-JORK, 21.X. (Tel. wł.) — Zapas złota, zgromadzony przez skarby Stanów Zjednoczonych wyniósł na dzień 18 października, 14 miliardów dolarów, co stanowi 58 proc. zapasów złota całego świata.

JOHN LANGENUS

Najlepszy sędzia piłkarski świata prowadzi jutrzejszy mecz Polska-Norwegia w Warszawie

Pisarski przygotowuje się do walki z Baumgartenem

Pisarski piśnio przygotowuje się do czekającej go na meczu Niemcy — Polska w dniu 13 listopada we Wrocławiu walki z Baumgartenem. Łódzianin czuje się b. dobrze, o kontuzjowanej ręce na obozie przed meczem z Włochami już zapomniał i dużo sparruje.

Pisarski ocenia klasę swego znakomitego przeciwnika, jednak jest dobrej myśli. Wolałby coprawda walczyć z Campem, którego sposób walki bardzo mu odpowiada, jednak również do spotkania z Baumgartenem staje b. chętnie.

Z Cieszyna do Bogumina — biegiem

Propagandowa sztafeta przez Zaolzie

Polski związek lekkoatletyczny wystąpił do okręgu śląskiego z projektem zorganizowania 11 listopada, w dniu „Święta Niepodległości” biegu sztafetowego Cieszyn — Bogumina. Trasa obejmowałaby odcinki od 500 — 1000 mtr.

W skład sztafety wchodziłoby za wodnicy Śląska Zaolzańskiego i Śląska Górnego, przyczym tartowalaby tylko jedna sztafeta, niosąca miniaturę słupa granicznego.

Końcowe odcinki byłyby obsadzone, dla celów propagandowych, przez głośnych w Polsce zawodników, np. Nojego, Gąsowskiego, Kusocińskiego i t. d.

Protest Cracovii odrzucony

Protest Cracovii przeciwko zawodom z Warszawianką 0:2 został przez wydział gier i dyscypliny ligi odrzucony. Na podstawi oświadczeń sędziego głównego i liniowych stwierdzono, że przed wykonaniem rzutu karne go Góra i Smoczek i że gwizdek na przerwanie wykonania rzutu dany był przed wykonaniem rzutu, wobec czego sędzia nie pogwałcił przepisów gry.

Cracovia została ukarana grzywną zł. 50 za nieporządku na boisku po meczu Pogoń — Cracovia.

Tadeusiewicz, Wasiewicz, Matyas II i Pajak ukarani zostali surową nagana za niesportowe zachowanie się na ostatnich meczach.

Trener Schurman nie ma jeszcze kontraktu

Wiedeński trener LKS-u Rudolf Schurman pozostaje w Łodzi do 1 grudnia r. b., gdyż do tego czasu ma podpisaną umowę z LKS-em. Wiadomości o tym, że przenosi się do Bytomia są nieścisłe.

Schurman otrzymał propozycję z Kowna, jako trener reprezentacji państwowej Litwy, ale warunki mu nie odpowiadają i obecnie wybiera między propozycjami klubów niemieckich Wackeru ze Stuttgartu i Bentratu 06 z Düsseldorfu. Bentrat jest poważnym klubem, w barwach którego grają Raselberg i Hohman, słynni międzynarodowi gracze niemieccy, którzy m. in. reprezentowali Rzeszę w meczu z Anglią.

Jak już donosiliśmy, jutrzejszy mecz międzypaństwowy Polska — Norwegia w Warszawie prowadzić będzie arbiter belgijski John Langenus, uznany za jednego z najlepszych w świecie, powierzane mu są bowiem najważniejsze spotkania.

Langenus był w swojej najwcześniejszej młodości sam piłkarzem, ale kontuzja zmusiła go do porzucenia ulubionego sportu i do obrania sobie kariery sędziego, której pozostał wierny do dnia dzisiejszego i której poświęca cały swój wolny czas, pomimo to, że stanowisko społeczne pozostawia mu mało czasu.

Mecz warszawski będzie 80, jaki poprowadzi Langenus, o czymś więcej o charakterze między narodowym. Jest to liczba rekordowa, wśród której znajdują się 53 spotkania międzypaństwowe, 4 reprezentacyjne, 3 o puchar Europy środkowej, 3 o puchary, w tym finał o puchar Irlandii. Belgijski kierował finałem o mistrzostwo Irlandii, trzema meczami międzypaństwowymi w Londynie(?) i jako jedyny sędzia kontynentalny meczem reprezentacyjnym w Szkocji. Angliści wybierają go chętnie na sędziego swych reprezentacyjnych spotkań na

kontynencie, mimo, że pod jego kierownictwem ponieśli porażki w Paryżu, Barcelonie i Pradze. Langenus prowadził mecze w 26 krajach i w trzech cześciach świata — w tym finał mistrzostw świata w Montevideo między Urugwajem a Argentyną. W Polsce gościł on raz jeden, 4 sierpnia 1929 r. w Krakowie, prowadząc mecz Polski z Czechosłowacją (amat.) 2:2.

John Langenus jest wyjątkowo postacią i w życiu prywatnym. Przed krótkim czasem zaawansował na radę ministerialnego prowincji Antwerpia, jest również pisarzem i autorem rewii, współpracuje w piśmiech: belgijskich, francuskich, szwedzkich, szwajcarskich i holenderskich. Wiada jego językiem francuskim, niemieckim, angielskim, flamandzkim, szwedzkim i nieco hiszpańskim. Te wiadomości językowe są naturalnie dla niego, jako sędziego, wyjątkowo przydatne.

Sportowa kariera Langenusa jeszcze długo nie pozostanie za kończona. Dzisiaj śledzi on grę również szybko, jak na początku swej działalności, a przy sympatii, jaką się cieszy w całym świecie piłkarskim, będziemy go jeszcze nieraz podziwiać w Polsce.

Naszemu sędziom piłkarskim polecamy wyjazd do Warszawy na pogładową lekcję sędziowania.

BILANS GIER MIĘDZYPANSTWOWYCH NORWEGÓW.

Dotychczasowy bilans meczów międzypaństwowych norwegów jest następujący: 133 gry, 45 zwycięstw, 26 remisów, porażek 62. W tym roku przegrano tylko jeden mecz z Włochami w mistrzostwach świata 1:2 po przedłużeniu, poza tym pokonano Estonię 1:0, Finlandię 9:0, Szwecję 3:2 i 3:2 i zremisowano z Danią 1:1.

Mistrzem Norwegii jest klub Fredrikstad Football-Club, również zwycięzca pucharu.

TROCHE STATYSTYKI.

Reprezentacja Polski rozegrała dotychczas 88 meczów międzypaństwowych, wygrywając 33 remisując 15, a przegrywając 40. Stosunek bramek brzmi 198:193 na korzyść Polski.

Z Norwegią reprezentacja Polski grała dotychczas dwukrotnie, a mianowicie w roku 1926 w Oslo (polacy wygrali 4:3) i w r. 1936 na olimpiadzie w Berlinie (Norwegowie wygrali 3:2).

Na meczu w Oslo bramki dla Polski zdobyli: Kałuża (2) i Balcer (?), zaś w Berlinie przed dwoma laty bramki zdobyli

Wodarz i Peterek.

Z 21 bramkarzy, którzy występowały w reprezentacji, Albański jest rekordzistą. Grał on 21 razy, Fontowicz — 14, Mański i Goerlitz po 9, Domański 8, Wiśniewski i Kisieliński po 6 i t. d.

Z 35 obrońców Martyna grał w 32 meczach, Balaunow w 26, Gałeczki w 19, Szerepaniak, jako obrońca występował 15 razy, Gintel — 12, Fryc — 8 Reszła mniej.

Wśród 52 pomocników Kotarczyk II grał 35 razy, Kollarczyk I — 25, Dylko — 19, Spjda — 15, Wasiewicz — 14, Hanke i Góra po 9, Synowicz — 8, Kuchar — 7, Nyc — 6, Wojciechowski, Szaller i Seichter po 5.

81 napastników grało w ataku Polski. Wodarz jest tu rekordzistą. Grał 27 razy, Sperling i Pazurek po 22, Piec I i Kałuża po 21, Nawrot — 20, Kuchar — 18, Matyas — 17, Wilimowski — 16, Ciszewski i Staliński — 15, Scherfke — 14, Reyman — 13, Batsch — 12, Balcer, Piontek i Peterek — po 11. Inni mniej niż 10.

180 piłkarzy reprezentowało ogółem barwy polskie w 88 meczach.

„Królem strzelców” jest jeszcze ciągle Nawrot z rekordem 17 bramek. Wodarz i Wilimowski strzelili po 13 bramek, Staliński 11, Batsch, Balcer i Pazurek po 9, Kałuża, Kossok i Piontek po 8, Matyas 7, Kuchar, Reyman, God i Peterek (2 karne) po 6, Martyna 4 karne, 1 wolny.

Ogółem 48 strzelców uzyskało 193 bramki.

Kłopoty bokserów przed meczami z Niemcami i Łotwą

Polskie pięściarstwo przeżywa obecnie pewnego rodzaju baissę. Ostatnie niesławne porażki i trudności z wyszukaniem reprezentantów do spotkań międzypaństwowych — mówią wiele. Mówią przede wszystkim o zgubności nieuzasadnionego zachłystywania się sukcesami i zbytniej wiary w swą potęgę. Zwycięstwa medialne i późniejsze sukcesy na gruncie międzynarodowym uderzyły do głów naszym bokserom. „Wino” zwycięstw było zbyt mocne. Obecnie przeżywa się „kociokwik”...

Nie wiele już zostało czasu do walki z Niemcami, a na dobrą sprawę skład reprezentacji Polski istnieje tylko w... ogólnym zarysie. Przyczyna trzeba, że PZB. ma tym razem wyjątkowego pecha, ale czy ten pech nie wypływa przypadkiem z niecelowej i krótkowzrocznej polityki? Przede wszystkim brak nam rezerw. Gdy zachoruje któryś z żelaznych „repów”, wyszukanie zastępcy staje się problemem, o którym dużo mówiono w związkach i klubach. Obecnie problem zastąpienia chorych reprezentantów przybrał na sile.

Szymura od dłuższego czasu nie trenuje. Złośliwe wrzody sprawiły, że najlepszy nasz półciężki jest obecnie inwalidą bez nadziei na szybkie wyzdrowienie i możliwość dojścia na czas do formy. Na boksera tego trudno liczyć. W każdym bądź

razie nie wystąpi przeciwko Niemcom. Zastępca Szymury — Doroba jest także nie do użycia. Szuka się zastępców w szeregach słabizn, którzy nie dają najmniejszej gwarancji stoczenia walki na poziomie. Mówi się wiele o Karolaku, a nawet Klimeckim.

Druga sprawa, to kwestia wstrzymania się od walki Sobkowiaka. Nie bardzo wierzymy w plotkę, która głosi, że Sobko-

Pościg za lisem Jutrzejsza impreza ŁAK

Jutro, w niedzielę, Łódzki Aut-Klub urządza dla swych członków „pościg za lisem”.

Pościg polega na odszukaniu kryjówki „lisa”, który wyjedzie wcześniej, znacząc za sobą drogę zieloną farbą w odległości 3 km od każdego skrzyżowania dróg. Pierwszy znalazca „lisa” otrzymuje nagrodę. Poza tym wszyscy uczestnicy pościgu, którzy stawiają się na zbiórce otrzymują pamiątkowe plakietki.

Zgłoszenia na pościg przyjmuje sekretariat Ł. A. K. dziś do godz. 12-ej. Zbiórka zawodników jutro o godz. 13 przed lokalem Ł. A. K. przy ul. Piotrkowskiej 254, gdzie nastąpi losowanie numerów startowych, wręczenie kopert, następnie wyjazd korowodem za miasto, gdzie nastąpi start.

O godz. 17-ej zakończenie pościgu.

wiak postanowił nie walczyć, gdyż w dniu meczu z Niemcami bierze ślub. O tej przeszkodzie nie wie narazie nic PZB. i miejmy nadzieję, że nie dowie się nigdy, gdyż Sobkowiak jako zdyscyplinowany reprezentant Polski, przełoży termin ślubu na inny dzień. Sobkowiak zresztą pilnie trenuje.

Obok tych kłopotów, PZB. ma jeszcze trudności z zestawieniem drugiego garnituru na Łotwę. Mecz ten przewidziany początkowo do Torunia ma się odbyć w Łodzi 13 listopada, a więc za trzy tygodnie. Ponieważ ostatnio wyznaczone spotkania eliminacyjne nie odbyły się, PZB. wyznaczył na najbliższą niedzielę szereg walk sparingowych. Walki odbędą się w ramach meczu Warta — Ostrowia w Poznaniu.

W wadze muszej Jasiński — Lendzin, w koguciej Sobkowiak — Janowczyk, w średniej Szulczyński — Ożarek,

w półciężkiej Karolak — Klimecki,

w ciężkiej Piłat — Leśniak.

Nie wiemy czy wszyscy ci za wodnicy staną do eliminacji, gdyż w niedzielę odbywają się normalne mecze o drużynowe mistrzostwa okręgów — niemniej już chociażby zestawienie par najdobitniej świadczy o trudnościach, jakie ma PZB. w skompletowaniu dwu zespołów.

CORSO

Początek seansów o godz. 4 po poł. W soboty i niedziele — o godz. 12. CENY MIEJSC OD 50 GROSZY

Dziś i dni następnych! Poraz pierwszy w Łodzi!

Tragedia czterech osób, których los rzucił w odmęt walk na Dalekim Wschodzie.

Następny program: W SIECI WYWIADU* — w rol. główn.: Gertruda Michael, Rod la Rocque, Lionel Atwill

PRZYGODA W SZANGHAJU

W rolach głównych: Dolores del Rio, George Sanders

Nadprogram: OSTATNIE MOHIKANIATKO i dodatki P. A. T.

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

...z doków portowych i nędzy wielkiego miasta do bogactwa, przygód i miłości

JOAN CRAWFORD SPENCER TRACY

w superfilmie realizacji FRANKA BORZAGE

„Modelka”

Nadprogram: Tygodnik oras kronika P. A. T.

„Powrót Ziemi Zaolzańskiej do Polski”

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Dyskwalifikacja kolarzy

Czołowi kolarze łódzcy Jaskółski (LKS) i Leśkiewicz (Finster) zostali ukarani trzymiesięczną dyskwalifikacją za niesportowe zachowanie się na wyścigach o puchar przewodni zarządu miejskiego w dniu 2 października.

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI

5.000 zł. — 19421
 25.000 zł. — 9583
 10.000 zł. — 124090
 5.000 zł. — 70733
 2.000 zł. — 10949 84879 32427
 110874
 1.000 zł. — 19308 35909 60742
 105587 152303
 500 zł. — 2447 56602 68014
 85620 87014 01123 111348
 143163 158842.
 250 zł. — 13205 19157 40314
 41767 45885 57585 56867 62537
 63886 67298 69341 79101 83257
 84331 92244 100822 106784
 112451 123492 132237 133708
 146986 149048 155722.

712s 990s 82050 500 634 72 892s 83181
 241 70 334 707 81372s 75 056 69 85095
 513 926 86133 47 53 298 317 69 687 703
 821s 87117 218 66 78 366 479 909 99
 88052 608s 34 889 934 89172s 203 657
 817 98s.
 90075 405 69s 609 847s 91017 101 31
 324 52 422 525s 683 744s 818s 92048
 425 42 599 93165 455 592s 644s 709s
 809 36 94604s 902s 95770 827 96124 346
 409s 35 539s 619 879 97214s 56s 454
 672s 98111s 421 504 81s 814 65s 90113s
 224 399 404 544 644 724s 77 82.
 100055 228s 464 573 602 807 101118
 61 236s 438 52 72 548 93 647 63 775
 102049 218 312s 411s 98 677s 807 103179
 259 104933 220 830 105009 145 290 409s
 64s 749s 75 991 106092 281 419 70 510s
 50 615s 711 73s 107420s 500 772 873
 108253 96 518 39s 68 651 702 109001s
 209 27 314s 425 521s.

503 39 547 823s 145251 337 404 675 868
 81 146268 576 614 755 78 147045 50 102
 243 816 148607 64 707 822s 149234 88s
 323s 491 584 60. 870 911 28.
 150018 67s 77 111 271 594 739 804
 15 42 50 912 151014 66 159 201 357 611s
 748 94 162002 6s 17s 183 468 618 740
 857 153284 458s 535 44 79 614s 5072 8s
 970s 154138s 68s 278 329 651 819s
 155019 219 421 587 654 156008 478 84
 551 627 46s 376s 157119 85 280s 405
 17 611 724 981 158008 255 64 76 389
 414s 20s 33 34 641s 784 882 159017s 70
 360 416 518 625 724 92s 802 925s 90.

30281 972 717 31254 500s 604 71 738
 004 63s 32268 90 337 420 518 798 33380
 627 700 34063 772 238 774 35342 74
 571s 702 36574 37192 443s 550s 38028s
 44 370 766 879 39220 566s 739.
 40171s 92 292 583 70 958 41042 84
 104 82 488 813 42183 240 357 829s
 43239 770s 71 72 939s 44063 90 152s
 305s 488s 501 612s 96 715s 45005s 108
 92 549 90 46257 589 633 715 47020 311s
 530s 48415 508s 625 67 83s 88 757 907
 49004s 206s 17s 361 637s 986.
 50146 68s 211 881s 51032s 45 313 512s
 982 52038 199s 213 335 442 893 53113s
 223 480 885 941 54125 269s 90 438s 597
 677 753 84 55038 64 56805s 57024s 287
 444 58178s 206 653 934 59033 233 427
 501 761 893.
 60467 511 61179 272 987 62050s 118s
 307 579 749 6382 64006 439 621s 65124s
 66158 424 38s 636 67429
 70254s 588 71050s 406 768s 73419 63
 006s 71333 723 908 75105 205 96 678
 832 945 79s 76432 561s 872s 77093s 104
 29 77 220 97 650s 78155 61 789 952 92.
 80320 355 81103 21 200s 29 670
 82459s 444 83126 315s 778 84408s 924s
 85000 109 42 384 436 783s 839 86179
 6. 1s 36 87054 557 796 819 88612s 39495
 420s 569 110.
 70336s 461 531 694s 787 91 993 3127
 31s 360 92025 296 807 967 93074 94 97
 312 487 94158 307 558s 95944s 347s
 98261 67s 612s 911 97006 187 481 890
 98174 228 414 882 90149s 71 313s 670
 954.
 100216 350 667 101223 30s 691 369
 102118 347 69 638 741 897s 103502 34
 609 900 104278 662 609 879 105125 272
 106106 313s 79s 932 107076 80 368
 108409 603 109336s.
 110505 111609 727 51 956 113377 448
 76s 114714 76 939 114114 619 42 988
 118657 918 117132 232s 470 756 895 906
 118016 297 966 119481 555s.
 120012 432s 766 121271s 392 682 945
 86 12239s 123023s 135 48 677 904
 124286s 522 839 949s 126000 367 798
 941 127365 424 827 43 128383 476 686s
 799 129907 367 722 65 855 950s.
 130376 558s 715s 131499s 678 863s
 132107s 687 133080 556s 601s 56s 97s
 134230s 419s 35s 687s 755s 804 909
 135170 451 938 136446 579s 137192 460
 515 676 486 963 138065 76 238s 663 843
 139227s.
 140224 342 851s 141342s 511 649 87
 142481 707s 143479 91s 144134 247s 486
 53s 637 985 145068 800 146006 281 504
 847 67 147221 398 541s 713 86 148417s
 990s 149024 25.
 150046 222 455 56 151498 509s 902s
 16 152051 486s 702 58 914s 153171 237
 43 88s 154677 155728 915 156078 603s
 754s 888s 157117 995s 158167 332 556s
 738 47 429 987s 159111 41 403 753

20591 666 880 973 21073s 378 02
 29 903 31 82 22134 260s 75s 570s
 82 785 29143 589 92 678 775 86s 8
 21568 712 25097 726 947s 23060s
 907s 482 547 805 73 27051 595 819 37.
 59 89 28227 30 782 29231 43 883 978.
 30471 571 31216 307 619 77 801 27s
 956s 32072 33597 739s 98s 812 980 34034
 287 397 620 85s 743 35009s 278 36107s
 296 358 40 600 855 37462s 587 38051
 774 893 64s 39405s.
 40104 826 98s 41281 401 721s 62s
 882s 91 42037 419 39s 981 43017 162
 216 319 489 548s 760 818s 44326 552
 168 804 969 5s 45106s 213 44 56 436s
 659 770 95 46316s 796s 46 47078 547
 620s 31 48170 215 414 70s 509 22 707
 596s 84s 49042 507 844.
 50090s 386 573 998s 51136 38s 217
 499 503 863 883 52104 84 253 392 411s
 543 38s 912 53045 67 83 126 51 212s
 60s 421 802s 54156 227 79 573 635 67s
 726 48s 809 74 55249s 381s 680 816
 5090s 57022 270 443 977s 58208s 330
 14s 916 27 59393 537s 805.
 60108 366 570 648 774 61252 478 683
 700 78s 22534 604s 43 68 63010 165 260
 585 727 38 820 90s 64273 652s 988s
 65043 118 494 623 792 66147 248 96
 553 91 897 67049 885 987 68164s 314
 588 685 888 69381 458s 626 833 942s
 99s.
 70219 392s 43s 861 921 71001s 349s
 554 682 761s 970 72328 886 73200 31
 901 85 74198s 327 600 75726 881 972
 76006 65 467s 78 77161s 372 443 903
 78552 77060 368 513 648.
 80092 490s 81070s 74 395 708s 21
 82108 501 52s 666s 83692s 834 963
 81268s 889 86306s 87016 776 85177s 318
 674s 89012s 68s 316s 516s 912 21.
 90536 730s 854 948 91375 413 513
 690 973s 92115 864 76 93093 341 50 72
 94593 559 95349 563 96007 691 782 875s
 97654 98052 156 201 77 92 394 439 823
 93376 235 861.
 100844 101142s 631 808 91s 102076
 388s 103212 963 104479 916 106342
 107189s 288 684 818 108004 716 820 950
 109103 880s.
 110717 888s 111000 210 650 61s 829
 112085s 93 242s 397 427 510s 52 741
 851 113041 47s 50s 279s 370 114544
 990s 97 895 115023 548s 85 997 116002s
 118 412s 75s 529 69 651s 973s 117375
 98 628 19455 721 936s.
 120010 440 63 691 809 121012 381s
 518 761s 85 887s 971 122537s 84 749
 812s 925s 123043 134 511 81s 745 124109
 273 99s 433 749s 125224 323 609 41
 126054 227 763 127115 505 99s 887s
 128081 142s 129392.
 130202 29 398 526 131008 143 272 472
 95 905 132058 91s 129 90 371 574
 133118s 539 134881s 469 85 525 59 661
 133510 238 430s 1 97s 619s 715 921
 136302 374 711 137169 249s 138143 244s
 67 388 681 727s 139150 67s 215.
 140221 303s 8s 850 69s 141069 387s
 581 869s 142153s 54s 233s 143081 360s
 451 544 144078 391 608s 744 828 905
 146813 83s 918 147125 47 512s 988
 148083 541 782 149003 337 425 87 515
 858.
 150392s 421s 40s 843 81s 83s 925 53
 87s 151013s 112 420 980 150299 172s
 535s 685s 153101 262 344 405s 618 822
 154010 910 155058 380 777 896 942 90s
 156038 96 131 768s 85 157250 70 797
 869 953 158213 159260 311.

Już w I kl. 43 Loterii padły 3 większe wygrane

zł. 25.000 na Nr. 9583
zł. 20.000 na Nr. 46629
zł. 5.000 na Nr. 9590

W Kolekturze „ZACHĘTA”
Piotrkowska 54
Losy do II-ej klasy można już zamawiać.

110047 233 551 604 63 789 111376
 700 24 844s 112613 710 26 46 113197
 308 401 545 629 950 114053 725s 115410s
 697s 819 52 116007 148 254 609s 95s
 871 988 117075 154 55 81s 95s 238 474
 753 910 56 118002 4 157 414 19 626 702s
 991 119025 80 154 590 874 88 89 998.
 120096s 100 74 374 405s 555 625 732s
 836 59 122009 14 51 275s 375s 409s 68
 576 611 777 845 97s 123024s 44 288 420
 633 91 728 74s 124191 297 326 613s 795
 948s 125013 60 75s 142 97 448 55 773s
 927s 81s 126041s 219s 52 459 612s
 127211 426 128204 324s 30 423 515 23
 749s 903 129168 287s 99 320 53 93s 309s
 130146s 330 509 16s 38s 54s 651 747
 56 945 131142 418 524 684 713 98
 132028 311 511s 75s 678 766 809 69
 133147 409 608 785 920 7 134041 56s
 369 79s 544 645 812 77s 900 28s 135476
 511s 34 93 964 136085 328 498s 565 610s
 37s 783 929 137207 12s 15 334s 888 90
 922 138209 81 554 762 806 87s 93 951
 139112 214 60 369s 402 573 718s 81 934
 90.
 140156 270 473 544 759 838 141208
 558s 749s 897s 916s 142175s 302 660
 648s 55s 834s 143011 128s 287 384s 417
 611 95 835s 940s 144023 34 199 301 448s

1.000 zł. — 37116 93507 103745
 500 zł. — 15308 16220 33281
 40903 68888 73115 73640 83859
 122182.
 250 zł. — 5607 5965 10407
 21112 24640 23907 30265 33219
 37340 40675 43499 69503 70039
 71389 86478 90429 98099 98239
 100350 114995 119198 123600
 127505 128017 128443 135188
 135533 138443 152443.
 Po zł. 62.50 z literą s po zł. 125.
 205 22 53 603 38 1391s 835s 2482
 711 3031 223 314 419 86 256s 4244 576
 665 5053 117s 69 6740 880 7149s 347
 8146 72 949 97s 9655s 715s.
 13052s 480 906 11130 330s 47s 517
 687 760s 12013 563 65 84 85s 624 13680
 717 14423s 858s 15377 652 821 16173s
 342 620s 7122 93 405 568 658 796s
 18232 732 893 19795s.
 20166 335 454s 593 769 21271 370 573
 732 82 22514 614 825s 993s 23368 745s
 24083 135 344 617s 851 948 25175 95
 552 842 15 26009s 307s 825s 27370 444
 646 28595 968s 29187 345 93 444.

100216 350 667 101223 30s 691 369
 102118 347 69 638 741 897s 103502 34
 609 900 104278 662 609 879 105125 272
 106106 313s 79s 932 107076 80 368
 108409 603 109336s.
 110505 111609 727 51 956 113377 448
 76s 114714 76 939 114114 619 42 988
 118657 918 117132 232s 470 756 895 906
 118016 297 966 119481 555s.
 120012 432s 766 121271s 392 682 945
 86 12239s 123023s 135 48 677 904
 124286s 522 839 949s 126000 367 798
 941 127365 424 827 43 128383 476 686s
 799 129907 367 722 65 855 950s.
 130376 558s 715s 131499s 678 863s
 132107s 687 133080 556s 601s 56s 97s
 134230s 419s 35s 687s 755s 804 909
 135170 451 938 136446 579s 137192 460
 515 676 486 963 138065 76 238s 663 843
 139227s.
 140224 342 851s 141342s 511 649 87
 142481 707s 143479 91s 144134 247s 486
 53s 637 985 145068 800 146006 281 504
 847 67 147221 398 541s 713 86 148417s
 990s 149024 25.
 150046 222 455 56 151498 509s 902s
 16 152051 486s 702 58 914s 153171 237
 43 88s 154677 155728 915 156078 603s
 754s 888s 157117 995s 158167 332 556s
 738 47 429 987s 159111 41 403 753

110717 888s 111000 210 650 61s 829
 112085s 93 242s 397 427 510s 52 741
 851 113041 47s 50s 279s 370 114544
 990s 97 895 115023 548s 85 997 116002s
 118 412s 75s 529 69 651s 973s 117375
 98 628 19455 721 936s.
 120010 440 63 691 809 121012 381s
 518 761s 85 887s 971 122537s 84 749
 812s 925s 123043 134 511 81s 745 124109
 273 99s 433 749s 125224 323 609 41
 126054 227 763 127115 505 99s 887s
 128081 142s 129392.
 130202 29 398 526 131008 143 272 472
 95 905 132058 91s 129 90 371 574
 133118s 539 134881s 469 85 525 59 661
 133510 238 430s 1 97s 619s 715 921
 136302 374 711 137169 249s 138143 244s
 67 388 681 727s 139150 67s 215.
 140221 303s 8s 850 69s 141069 387s
 581 869s 142153s 54s 233s 143081 360s
 451 544 144078 391 608s 744 828 905
 146813 83s 918 147125 47 512s 988
 148083 541 782 149003 337 425 87 515
 858.
 150392s 421s 40s 843 81s 83s 925 53
 87s 151013s 112 420 980 150299 172s
 535s 685s 153101 262 344 405s 618 822
 154010 910 155058 380 777 896 942 90s
 156038 96 131 768s 85 157250 70 797
 869 953 158213 159260 311.

Przebieg od BÓLU GŁOWY
Dla dorosłych ze znakiem
KOWALSKINA
Kłusują się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY: KATARZE

DOKTOR KLINGER
SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)
przeprowadził się na
ul. Przejazd 17
GODZINY PRZYJĘĆ: od 9—11 i od 6—8. — Tel. 132-28.

Ostatnie dni Reklamowe

Drzwi i okna uszczelnione
bezkompromisywnym systemem
A. Frydenkonia
Dzwonić 173-57 w soboty tel. 222-72

DR. MED. JÓZEF LUBICZ
choroby chirurgiczne i ortopedia
powrócił
Moniuszki 2, tel. 183-17
przyjmuje 4—7.

LEK. - DENT. S. KNOPFOWA
ZACHODNIA 66. TEL. 103-97.
powróciła
Przyjmuje od 10—1 i od 3—7.

LEKARZ - DENTYSTA Helena Halpern
Przeprowadziła się na ul. **Piotrkowska 83**
tel. 279-29
Przyjmuje 10 — 2 i 4 — 7.

Dr. med. Paulina Lewi
specjalista chorób kobiecych i akuszerii
Sródmiejska 28
telefon 240-10
przyjmuje od 12—2 i od 4—8 wiecz.

DOKTOR REICHER
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28, tel. 201-93
przyjm. od 8—11 rano i od 5—8 w. w niedziele i święta od 9 — 12-jej

„PRACA”
Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród kobiet żyd. w Łodzi
Wólczańska 21, tel. 167-15
przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. Sztuka stosowana — haftarstwo.
2. Krawiectwo damskie — krój.
3. Gorsciarstwo — krój.
4. Bielizniarstwo — krój.
5. Modniarstwo — kapelusze.
6. Ondulacja.
7. Manicure
Sekretariat czynny w godz. 9—13 i 15—19.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” za wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odosłaniem — 6 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.

MEBLE NOWOCZESNE B-cia ORENBUCH
do nowoczesnych mieszkań — projektują i wykonują — Wykonujemy również meble stylowe.
PILSUDSKIEGO 50
tel. 208-81 — architektura wnętrz

FUTRA ELEK WAJNTRAUB
nadeszły ostatnie modele paryskie i amerykańskie. — Wszystkie obstatunki, przeróbki szybko. Tanie, warunki dogodnie
NARUTOWICZA 36
fr. I p. Tel. 210-75

MATERIAŁY BIELSKIE damskie: na płaszcze, kostiumy i suknie
męskie: na ubrania i palta
poleca: „**WŁÓKNO KRAJOWE**”
wł. Frydman i Winograd, Piotrk. 16, fr. I p.

KINO Mimoza
Od wtorku 18 do poniedziałku 24 paźdz. r. b. największy przebieg sezonu
KSIĄŻĘ ŻEBRAK
W rolach głównych: Errol Flynn, Claude Rains, Marich Twins, Billy Robby
Następny program: **KURIER CARSKI**
pp., w niedziele i święta o 12 w pol., ostatni o 9 w.

Do akt. Nr. Km. 1982 | 38
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Andrzeja 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 8 listopada 1938 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ul. Żeromskiego 46 odbędzie się publiczna licytacja nieruchomości, a mianowicie: pianina i szafy oszacowanych na łączną sumę zł. 650.—

które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 14.10. 1938 r.
Komornik (—) Marjan Lipiński
Sprawa Skarbu Państwa p-ko Bolesławowi Kmiecikowi

LEKARZ - DENTYSTA R. Glik-Liberman
powróciła
Przejazd 8, tel. 153-72

Prywatna PRZYCHODNIA WENEROLOGICZNA
chor. skórne i weneryczne
Od 8-jej rano do 9 wieczór, w niedz. 9—1 po poł.
Panie przyjmuje kobieta lekarz
PIOTRKOWSKA 161
PORADA 3 ZŁ.

LEKARZ - DENTYSTA Z. Gordin
ul. 11-go Listopada 18
telefon 264-71.
POWRÓCIŁA

DR. J. SCHORR
CHOROBY WEWNĘTRZNE (spec. serca)
Gdańska 11, tel. 226-85
powrócił

DR. MED Bornsteinowa
Choroby kobiece i akuszeria
Sródmiejska 29, tel. 134-90
POWRÓCIŁA
Przyjm. od 10—12 i 3—8 wiecz.

Doktor Medycyny Gustaw Kohn
specjalista chorób kobiecych i akuszerii
POWRÓCIŁ
Pilsudskiego 51, tel. 170-03
Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

NIEMA PEWNIJSZYCH JAK „OLLA” TYLKO ORYGINALNE „OLLA” GUM.

PIOTRKOWSKA 80
Fektownie szybko i tanio celowo do Kładnie dobrane Pamiętajcie! INTRO

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż.

SPRZEDAM ¼ domu w centrum miasta. Dochód roczny całości zł. 18.800. Bliższe szczegóły Aleja 1 Maja 35, m. 21, między godz. 4—6. 431—2

Jeśli mydło — to „TRÓJKA”

Różne

ZGUBIONO WEKSLE! 21 b. m. w tramwaju Nr. 1 zgubiono paczkę weksli i wyroki na imię Chmielnickiego. Uczciwy znalazca zwróci za wynagrodzeniem do Chaji Sury Chmielnickiej, Zgierska 36. Dyskretna zapewniona. Weksle uniważnione. Zastrzeżenia poczynione.

OBIADY prywatne, pierwszorzędne, na zamówienie dietetyczne. Piotrkowska 55-S, front. telefon 112-14.

Dr. B. Mrówka
11 Listopada 32, tel. 183-09, fr. II p. choroby wewnętrzne
godz. przyjęć od 3 — 4.30 i od 9 — 10 wiecz.
wznowił przyjęcia

Rutynowany administrator domów przyjmie jeszcze kilka domów w administrację oraz w dzierżawę. Pierwszorzędne referencje. Oferty pod „Administrator” do „Głosu”.

Lokale

DO WYNAJĘCIA od zaraz 2 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami. Wiadomość: tel. 206-67

SŁONECZNY pokój z oddzielnym wejściem do oddania. Wiadomość: Sienkiewicza 29, m. 51. 428—2

POKÓJ wynajmę panu; łazienka, telefon. Sienkiewicza 31, m. 7, tel. 16-777. Zgł. 14.30 — 17. 260—2

Do akt. Nr. Km. VII 750/38
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 7-go, Włodzimierz Gamburcew zamieszkały w Łodzi, przy ul. Magistrackiej 8 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza że w dniu 3 listopada 1938 r. o g. 13 w Łodzi, przy ul. Zgierskiej 13 odbędzie się publiczna licytacja nieruchomości a mianowicie: aparat radiowy, sześc. kredens pokojowy, lustro oszacowanych na łączną sumę zł. 600.—
które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 15.10. 1938 r.
Komornik: (—) W. GAMBURCEW

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, 16-go rewiru, Stanisław Stopczyński, mający kancelarię w m. Łodzi, przy ul. 11 Listopada Nr. 51, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 listopada 1938 r. o godz. 10 w sali Nr. 4 Sądu Grodzkiego w Łodzi odbędzie się sprzedaż dwóch nieruchomości, a mianowicie:
1) położonej w m. Łodzi, przy ul. Antoniewskiej Nr. pol. 13, pochodzącej z południowej części osady wsi Antoniew - Stoki Nr. tabl. likw. 6, należącej do Amalii Pietrowskiej, składającej się z placu zabudowanego o powierzchni 432 mtr. kw., budynków mieszkalnych gospodarczych.
Nieruchomość ta w zastawie nie znajduje się, podlega sprzedaży w całości, urządzonej księgi hipotecznej nie posiada. Oszacowana została na sumę zł. 6.000, cena za wywołania w pierwszym terminie wynosi zł. 4.500.
Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 600.
2) położonej w m. Łodzi, przy ul. Gdańskiej Nr. pol. 81, oznaczonej Nr. hip. 800 (ros. lit. b), rep. hip. Nr. 4153, należącej do Icka Percza Lwowa, Chany Lwow, Zelig - Lajba Lwowa, Lei Lwow, Abrama Lwowa, Baszy Friedstein, Idy Herman i Adolfa Hermana, składającej się z placu o powierzchni 3055 mtr. kw., budynków mieszkalnych, gospodarczych i składów.
Nieruchomość ta w zastawie nie znajduje się. Podlega sprzedaży w całości. Posiada urządzonej księgi hipotecznej przechowywaną w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Łodzi.
Nieruchomość ta oszacowana została na sumę złotych 182.675, cena za wywołania, jako w drugim terminie wynosi zł. 121.783 gr. 33.
Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 18.267 gr. 50.
Rękojmię należy złożyć w gotówzinie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkladkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.
Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.
Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.
W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Łodzi — Oddział Egzekucyjny, ul. Trębacka nr. 18.
Akta sądowe Nr. E. 855/38 i E. 2225/37 r.
Łódź, dnia 19 października 1938 roku.
Komornik: (ST. STOPCZYŃSKI)

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 10—12 i od 4—8 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

Posady
500 ZŁOTYCH dam za wyrobienie posady biurowej względnie zalotowanie inkasa na miesiąc. Referencje pierwszorzędne. Dzwonić: tel. 267-82. 4411—3

100 KROTNIE opłaca się kupić **PALTA** jesiennego lub zimowego dla PANA i PANI
w wytwórni palt:
„MANIEAU”
61 PIOTRKOWSKA 61

MŁODY WYKONCZALNIK z obszerną praktyką (zagraniczna wyś. szkoła tekst.), specjalista w wykazaniu tkanin wełnianych, półwełnianych, manipulowanych i znajomością farbiarstwa poszukuje od zaraz posady. Oferty sub „J. W. 24” 419—3

LEKARZ - DENTYSTA H. LEWITA-FUCHSOWA
Narutowicza 59
tel. 121-16.
Godz. przyjęć: 11—1, 3—6.

Ogłoszenia za wiersz milimetryowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt) 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajnie (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, szenia w dodatku niedzielnym „Rwiew” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.